

Italijanska kampanja.

NEMŠKI SOCIJALISTIČNI LIST "VORWAERTS" IZJAVLJA, DA SE NI VPRIZORILLO SEDANJE OFENZIVE NA SOŠKI FRONTI IZ OSVOJEVALNIH NAMENOV, TEMVEČ RADITEGA, DA SE PRIPO-MORE PRAVIČNI STVARI DO ZMAGE. — ITALI-JANSKI NAROD JE OSTAL MIREN VSPRIČO VE-LIKANSKE NARODNE KATASTROFE.

True translation filed with the postmaster at New York on Oct. 31, 1917, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Amsterdam, 30. oktobra. — Soglasno z izjavo nem. soc. glasila "Vorwaerts", niso vpriporili Nemci sedanje ofenzive proti Italiji v osvojevalnem duu, pač pa edinole v namenu, da spravijo bližje trenutke sklenitve miru.

London, 30. oktobra. — Veliko zadovoljstvo prevladuje po celi Angliji in Franciji z ozirom na pomoč, ki so jo obljubili Italiji, ki izjavlja, da je pomoč v vsakem oziru neobhodno potrebna in da se ne sme odlašati.

Dosedaj se ničesar ne ve, kakšna bo pomoč, ki jo ho-čejo dati Italiji, vendar pa splošno domnevajo, da bosta Anglija in Francija odposlali na laško fronto večje oddel-ke vojakov ter z njim vso potrebno municijo.

Londonški "Morning Post" izjavlja, da je najboljši način, kako bi se prišlo Italiji na pomoč, ta, da se z vso silo udarja na nemško fronto v Franciji.

V tozadavem članku se glasi:

— Nemška zmaga nad Italijani ne bo Nemcem ničesar pomagala, če vzdržimo mi sami svoj tesen oprijem v Flandriji. Eno glavnih pravil strategije je, da se nikdar ne dovoli sovražniku pousta na fronti in vsled tega se tu-đi ne sme ustvariti položaja, vsled katerega bi se na zapad-ni fronti ustavilo operacije, kar bi bilo edinole v korist Nemcem.

Isti list izvaja nadalje, da uporabljajo Nemci v Ita-liji sredstva, ki so jih uporabljali proti Rusom ter piše naslednje:

— Naj se naši državniki prebude ter premotrijo svo-je delovanje. S tem bodo storili zaveznikom večjo uslugo kot s katerikoli drugo vojaško pomočjo.

Isti list pravi, da je mogoče Italiji pomagati, ne da bi oslabili pritisk na zapadni fronti ter poziva obenem Ita-lijane, naj vzdrže toliko časa, dokler ne dospe na mesto obljubljena pomoč.

Drugi listi pa so precej skeptični glede položaja na fronti. Nekateri domnevajo, da si bo Italija opomogla in da ne bosta Nemčija in Avstrija dosegli nobenih trajnih uspehov.

General Cadorna bo vedel, kako se mu je treba posta-viti v sedanjem velikanskem napadu ter izvojevati zma-go. Nobenega vzroka ni, da bi obupali nad situacijo.

"Chronicle" izjavlja, da je sklenil general Cadorna opustiti Videm (Udine) ter se pomakniti na črto ob reki Taljament.

Poročilo se glasi:

— To je odločba hladne previdnosti, ki bo imelo svo-je dobre sadove. Prodiranje sovražnika bo tako vstavlje-no kot je bilo vstavljeno pred več kot letom na visoki planoti Tirolske.

Na drugi strani pa je popolnoma resnična nemška trditev, da je omajana in da je padla v nič cela fronta ob Soči. Če pade kaka fronta tako kot je padla ob Soči, je ze-lo težko nanovo vstanoviti red, ki bi zagotavljal vsaj red-no umikanje v velikem obsegu.

Nobenega vprašanja ne more biti glede tega, da je o-grožena cela gorska črta v Karnskih Alpah. Z eno besedo pa se lahko reče, da se nahajajo zavezniki pred zelo nevar-no situacijo, katero bi lahko spoznali že pred dolgim čas-om ter uravnali po tem svoje delo.

London, 30. oktobra. — Na oster način kritizirajo na-čelnike armad v zavezniskih deželah pri razpravljanju glede avstrijskega in nemškega prodiranja v Italijo. Iz-javljajo, da se nemške armade na zapadni fronti umika-jo in da bi jih na vzhodu lahko porazili, če bi bili vodite-lji kaj vredni ter bi znali osredotočiti svoje sile.

Z nemškimi zmago na laški fronti pa, obenem zago-tovljeno nadaljevanje vojne za celo bodočo zimo.

Te najnovejše vojne dogodke pripisujejo zadnjim obiskom nemškega cesarja po glavnih mestih držav, ki so zvezane njim. Izjavljajo, da bi morali ti obiski vzbuditi pozornost vseh zavezniskih državnikov in generalov, vsled česar bi se moralo odrediti se potrebno za nastop proti eventualnemu udarcu sovražnika.

V tem smislu se glase vse kritike. Dosedaj pa se še ne ve, kaj bodo odgovorile na to vlade zavezniskih dežel in poveljniki zavezniskih armad.

Ne vemo, če je kdaj naprosila Italija za večjo pomoč. Če je bil kdaj izdelan načrt, da se vstavi slučajno ofenzi-vo Nemčije proti Italiji, ni prišla tozadavna stvar v jav-nost.

Na isti način pa ne vemo, če so voditelji zavezniskih držav pripravljeni o zmagi ali porazu Nemčije na zapadni fronti.

Vsi zavezniki žele, da bi pomagali Italiji ter izvlekli ta narod iz nesreče, v katero je zapadel, vendar pa noče-jo, da bi se lotili kakšne akcije, ki bi stajala v dvom uspeh na drugih frontah, to je v Flandriji in Franciji.

Avstrijci in Nemci so zavzeli Videm. Odločilna bitka - pri reki Taljment.

MESTO VIDEM (UDINE), KJER JE BIL PREJ GLAVNI STAN ITALIJANSKE ARMADE, JE PADLO. — ITALIJANSKO UMIKANJE V KARNSKIH ALPAH. — ITALIJANSKI VRHOVNI PO-VELJNIK SE JE ODLOČIL, DA SE ZOPERSTAVI GLAVNI SILI NEMCEV IN AVSTRIJCEV OB REKI TALJMENT.

True translation filed with the postmaster at New York on Oct. 31, 1917, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Berlin, Nemčija, 30. oktobra. — (Preko Londona). — Nemški glavni armadni stan poroča danes, da so zavzele, nemško-avstrijske čete mesto Videm (Udine), kjer je bil prej glavni stan italijanske ar-made.

Oficijsko poročilo naznanja, da prodirajo Avstrijci in Nemci v se-verno laško nižino proti reki Talj-ment ter da so avstrijsko-nemške čete dospele iz Karnskih Alp v italijansko ozemlje.

Cela fronta se pomika proti gor-njemu teku reke Taljmenta.

Umikanje italijanskih čet je bi-lo zadržano na par mestih ob reki Soči, ki je zelo narasla.

Dunaj, Avstrija, 30. oktobra. — Avstro-ogrsko uradno poročilo na-znanja, da je italijanska armada v Karnskih Alpah zrušena na naj-bolj važnih točkah.

Rim, Italija, 30. oktobra. — Vojni urad naznanja, da se je ita-lijansko umikanje večeraj nadalje-valo.

Italijanska kavalerija je v ne-prestaneu stiku s prednjimi stra-žami prodirajočega sovražnika.

Italijani so razdejali mostove preko Soče.

Njihove zadnje straže so zadrže-vale avstrijsko in nemško prodira-nje.

Glavni stan italijanske armade, 30. oktobra. — Po tri dni trajajo-čem umikanju je prišel dopisnik Ass. Press v angleški glavni stan ter sporočil, da so vse angleške baterije rešene.

Meseca maja je sporočil angle-ški vojni urad, da sodeluje pri ita-lijanskih operacijah na julijski fronti težka angleška artilerija.

Rim, Italija, 30. oktobra. — Odpor italijanskih čet proti nem-ško-avstrijskemu navalu ob soški fronti se očitno krepi, kajti ge-neral Cadorna je odredil vse po-teno, da reformira svoje čete ob močnih obrambnih pozicijah reke Taljmenta.

Celo soško fronto ter pozicijo na kraški visoki planoti je opusti vsled uspešnega nemškega napa-da.

Nemške in avstrijske čete stoje sedaj pred Vidmom (Udine), prej-šnim glavnim stanom laške arma-de, ki je operirala proti Avstriji.

Kljub presenetljivemu udarcu, ki so ga doživela laške čete ob So-či ter nato sledočemu umikanju na celi črti, ima general Cadorna še vedno na razpolago črto ob Talj-mentu, kjer more vstaviti nadalj-ni naval Avstrijcev in Nemcev na Beneško ravnino.

Berlin ne poroča o nikaih na daljnih vojni ujetnikih, in to da je italijanskemu armadnemu vodstvu upanje, da se je prva vihra nemško-avstrijskega navalu končala.

Živahno vojno delovanje je o-paziti pri prelazu Ploeken, severno od Tolmina, kjer se obrača Taljmento v zapadno smer. Vsled tega je tudi postala tozadavna črta nevzdržna in sovražnik prodira proti jugu od Karnskih Alp in Do-lomitov.

Laško vrhovno armadno vodstvo pa mora obenem vpoštevati mož-nost velikega udara Trentinske fronte.

Iz žvičarskih virov poročajo, da je avstro-ogrska meja zaprta.

Iz Trentina ne poročajo o nika-kih vojnijskih akcijah.

Zavezniki so odredili vse potreb-ne, da prisilijo Italijo na pomoč.

Graf Luxburg.

True translation filed with the postmaster at New York on Oct. 31, 1917, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Washington, D. C., 29. oktobra. Francoska in angleška vlada sta obljubili varno spremstvo za gro-fa Luxburga. Prejšnji nemški di-plomatični zastopnik v Argentini bo v bližnji bodočnosti odpotoval v Nemčijo na poti skozi New York.

Konstantin je bil izdajalec.

True translation filed with the postmaster at New York on Oct. 31, 1917, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Atena, Grška, 30. oktobra. — Med pismi, ki so bila izmenjena med vladarskima palačama v A-tenah in v Berlinu in katere so prišla v roke grške vlade, je bilo ono, v katerem je kralj Konstan-tin silil cesarja Viljema, da naj napade zaveznike na balkanski fronti ter mu obljubi, da bodo grške čete od zadel napadle Ser-raillovo armado.

V nekem drugem pismu imenu-je kraljica Zofija zaveznike "ne-sramne svinje".

Boji pri Rigi.

True translation filed with the postmaster at New York on Oct. 31, 1917, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Petrograd, Rusija, 30. oktobra. Na severni fronti ob obrežju je so-vražnik po hudem pripravljanju z izstrelki s plinom poskušal napad na okraj Jannzeme. Sprejet je bil z ognjem infanterijskih in stroj-nih pušk, naker se je pomaknil v svoje prvotne postojanke.

V okolici Skula je sovražnik s svojo težko artilerijo obstreljeval naše postojanke od večera do 8. ure zjutraj ter je vpriporil naskok, ka-terega pa smo vstavili z našim o-gnjem.

Da se doseže mir.

True translation filed with the postmaster at New York on Oct. 31, 1917, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Amsterdam, Nizozemsko, 30. oktobra. — Kakor pravi "Vor-waerts", Avstrijci in Nemci niso pričeli ofenzive z agresivnim na-menom, da bi osvajali temveč sa-mo zato, da bi se prej dosegel mir.

Novo laško ministrstvo.

True translation filed with the postmaster at New York on Oct. 31, 1917, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Kaj bo z Italijo?

STROKOVNJAKI UPAJO, DA BO ITALIJA ZADR-ŽALA AVSTRILJSKO-NEMŠKO PRODİRANJE. — V WASHINGTONU DOMNEVAJO, DA SE BO CADOR-NA VSTAVIL OB TAGLIAMENTO. — PRVA OB-RAMBNA ČRTA JE DOBRO UTRJENA. — ZAČAS-NO VSTAVLJENJE JE VELIKE MILITARISTIČNE VAŽNOSTI.

True translation filed with the postmaster at New York on Oct. 31, 1917, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Washington, D. C., 30. oktobra. — Italija je dožive-la na soškem bojišču občuten poraz, vendar pa ima še ve-dno priliko, zavstaviti prodiranje avstrijskega cesarja in generala pl. Belowa. Da veliki laški vrhovni poveljnik, general Cadorna že pričinja zavirati prodiranje, je zelo navduševaleen pojav v tej situaciji.

Ta nazor o avstrijsko-nemški ofenzivi na laški fronti je izrazil sinoči vojaški strokovnjak na visoki stopnji. — Ameriški izvedenec ni tako velik optimist, kakor pa je da-našnje laško oficijelno poročilo. toda v dnevnih dogodkih vidi še vedno mnogo upanja.

— Laški vojaški načrt v začetku vojne, za slučaj, da bi se morala voditi defenzivna vojna, je najbrže določil za obrambo črto, katero dela reka Taljamenta, — pravi ta veščak. — To je prva naravna obramba zapadno od Vid-ma. Mislimo moremo, da je laški generalni štab odredil po-trebno in dovolj močno obrambo ob tej črti.

Ako je temu tako, potem bo general Cadorna, v ka-terega Italijani še vedno zaupajo, lahko zadržal Belowa, dokler ne dobi rezerve in topov ter municije od Angležev in Francozov.

Ako pa se dogodi, da črta ob Taljamentu ni dovolj močno v modernem smislu utrjena, potem je mogoče, da bodo Tevtoni zopet prodrli črto. To je v prvi vrsti odvis-no od naglice prodiranja. Pomožni material, katerega je treba voziti po železnici, ne bo pri vožnji zadržan; ves drugi promet se je umaknil.

Berlinska poročila, da avstrijsko-nemške čete stoje pred Vidmom, ki je bil do pred kratkim glavni stan ge-nerala Cadorne in železniško središče pokrajine, ki je pri-zadeta v sedanjih dramih, kažejo, da je bilo napredovanje v planjavo, posebno v severnem delu tevtonskih sil, zelo naglo. Na tem kraju Avstrijci in Nemci niso bili vstavlje-ni, da bi imelo kaj pomena.

Nadalje, da se umikate obe laški armadi, druga in tretja, ena ob obrežju, druga pa v smeri proti Taljamen-tu, je razvidno, da je bil vsak Cadornov odpor le začasne-ga pomena.

Ni pa še potrebno, da bi vesti bile vznemirljive, do-klar ima laški generalni štab načrt, vstaviti se ob Taglia-mento. Samo začasna zavora bi bila velikega vojaškega pomena.

Ker so Italijani dejansko na begu, ne bo to težko vojaštvo posebno, ako je res, da Tevtoni nadkriljujejo Italjane v razmerju štirje ali pet proti nemu.

Ni povoda, da se ne bi moglo vrjeti, da bo Cadorna mogel zadržati sovražnika pri Taljamentu. Toda, kot vsak razumen poveljnik, se mora smatrati za gotovo, da je Cadorna pripravil tudi drugo in morebiti celo tretjo o-brambno črto, do katere bi se moral umakniti, ako bi bil pritisk le premočan, predno pride potrebna rešitev.

Laška armada je še daleč od uničenja. Ako je res, da so Tevtoni zajeli 100 tisoč ujetnikov, se mora vedeti, da je Cadorna vjel pri zavzetju Gorice še večje število Av-strijcev. V resnici, se ceni število Avstrijcev, ki so bili zajeti v Gorici, na 20 tisoč.

Največji udarec, katerega so Italijani dosedaj dožive-li, je izguba Čedada, kje so bile spravljene najvažnejše vo-jajske zaloge.

Kolikor je bilo mogoče, so Italijani uničili topove, mu-nicijo in druge potrebščine. S tem je sicer bilo prepreče-no, da ni vse to padlo vpadnikom v roke, toda Italijani so pa tudi izgubili v času, ko so najbolj potrebovali.

Celo, ako je črta ob Taljamentu dovolj močna, da se bo Cadorna mogel držati, vendar s tem za Italijo ni še ne-varnost odpravljena. Kratek pogled na zemljevid takoj pokaže, da ta črta ni daleč za laško mejo.

Mora se resno na to misliti, da bo nemški poveljnik napel vse sile, da pride skozi prelaze Karnijskih Alp za-padno od Taljamenta z namenom, da zopet prodre laško črto za Cadornovo drugo in tretjo armado.

Tak sunek bi prisilil Italjane, da bi morali žrtvovati velik del Furlanije in bojišče bi bilo prenešeno na plano.

Ako bodo Tevtoni v stanu vpriporiti tak pritisk, je odvisno od hitrost, s katero bodo prodirali in od moči la-ške črte v Karnijskih Alpah.

Listi danes poročajo, da so nekatere laške čete, ki so bile obdolžene izdaje, imele topove, s katerimi ni bilo mo-goč streljati in niso imele municije niti za artilerijo; iz vsega tega se more razumeti hitro tevtonsko prodiranje.

Ta poročila tudi potrjujejo nazore tukajšnjih vojaških krogov, da je Cadorna večino svoje rezervne municije po-rabil v svojem velikem in neuspešnem prizadevanju zav-zeti Trst.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

(a corporation.)

FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko	Za celo leto za mesto New York	\$5.00
In Canada	Za pol leta za mesto New York	3.00
Za pol leta	Za četrt leta za mesto New York	1.50
Za četrt leta	Za inozemstvo za celo leto	6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopisni breg podpis in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovito pošilja po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslednika.

Dopisom in pošiljankam naredite ta naslov:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York City.

Telefon: 2876 Cortlandt.

Kapitalisti ali farmerji?

000

(From The Evening Mail.)

True translation filed with the postmaster at New York on Oct. 31, 1917, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Finančna stran čikaškega "Record Herald" prinaša poglavje: — Pomikanje nalagalec denarja na farme. — V članku se pripoveduje, kakor prodajajo sedaj ljudje, ki so imeli dobičkanostne obveznice in akcije, ki so prinašale velike dobičke vsled vojne, te svoje obveznice in akcije, da se izognejo večjim dohodkom in plačevanju dohodninskega davka.

Svoj denar pa vlagajo na — farme, ki prinašajo sedaj le malenkosten dohodek, ki pa bodo po končani vojni pridobile na vrednosti.

"Record Herald" ugotavlja naslednje:

— Po celnem srednjem Zapadu je raztresena velika množina zapuščenih farm in zanemarjene farmerske zemlje, ki je na razpolago kupecem, če plačajo zanjo primerno ceno.

V vsaki dobro urejeni državi predstavlja prebivalstvo farmerjev soliden temelj. To prebivalstvo obsega farmerje in njih družine, ki obdelujejo polje in zemljo, ki je obremenjena njih last.

Odsotno lastništvo poljedelske zemlje, — to je, če lastnik sam ne biva na farmi ter ne obdeluje zemlje, — je bilo eden najbolj mogočnih vzrokov propada narodov. Ze stari Rimljan Plinij je zapisal naslednje besede:

— Velika posestva so uničila Rim.

Ko so afriške province pričele pošiljati v Rim žito kot tribut ter se je ta tribut brezplačno razdelilo med narod, je kmečko to je farmersko prebivalstvo zapustilo polja Italije ter prišlo v Rim, ker je dobivalo zastoj kruha ter se naslajalo na igrar v cirkusu. Njih farme pa so strnili v letovske posesti rimskih patricijev.

Odsotnost lastnikov z zemljišč je bilo največje prokletstvo Irske.

Anglija je šla skozi dve veliki perijodi nenavzočega lastništva in v vsakem slučaju je bila posledica, da je narod oslabil. Ko je bil uvoz volne s kontinenta prepovedan, je postala ovčereja tako dobičkanostna, da se je izpremenilo farme v — pašnike za ovce.

Sir Thomas More je v času Henrika VIII. poročal, da lodo — ovce požre narod.

Reakcija proti temu je nastala s tem, da so odvisne kmete zopet postavili na farme, vendar pa so bili sedaj ti povečini le najemniki, ne pa stari, neodvisni lastniki. — Pridobivanje žita ter celo obstoj naroda najemnikov pa sta bila sredi devetnajstega stoletja zelo prizadeta vsled angleške politike proste trgovine, vsled česar je postal angleški trg odprt za ceneno žito z deviških prerij Severne Amerike.

S stališča narodne sile ni bilo industrialno prebivalstvo, katero je s tem pridobila Velika Britanija, nikako nadomestilo za kmečki razred, katerega je Anglija s tem — izgubila.

Mi v Združenih državah nočemo ničesar sličnega.

Imeli smo agrikulturno politiko, ali pravzaprav pomankanje agrikulturne politike, ki je pognalo ljudi s farm. Danes pa naenkrat potrebujemo zelo obširno produkcijo na farmah. Oživitvoriti jo moremo na dva načina.

Prvič s tem, da pravimo svoje neodvisne farmerje zopet nazaj na zemljo ali drugič, da razvijemo sistem najemništva ali najetega dela, ki bo obdeloval farme.

Zadnje rešitev problema priporoča John B. Spreckels, lastnik največje tvrdke na svetu za proizvodnjo sladkorja. Spreckels ne more dobiti Amerikancev, ki bi delali za plačo na njegovih posestvih v Imperial Valley. Vsled tega pravi v "Wall Street Journal", naj bi se pustilo v deželo — Kitajce.

— Edino upanje, ki ga ima ta dežela, da dobi svoje neizurjeno delo za primerno plačo, je odpreti naša vrata za ekonomične Kitajce. Pustite Kitajce v deželo! To so spodobni, varčni in trdo delavni ljudje. Pomagali nam bodo saditi peso ter proizvajati sladkor za ceno, ki nam bo omogočila tekmovalnost z Nemčijo po celnem svetu. To je ena izmed imperativnih potreb.

Dobro, po mislih Spreckelsa e to ena izmed imperativnih potreb. Zemlja je njemu, kot vsaka druga stvar —

predmet kapitalistične špekulacije. Zanj obstoji le vprašanje, če je mogoče pripraviti zemljo na način, da bo proizvajala veliko množino sladkorja za nizko ceno ter dajala lastniku velike dobičke.

Pa če je tudi to imperativna potreba v korist Spreckelsa, ni to nikaka imperativna potreba v prilog — Združenim državam.

Mi hočemo na farmah farmerje in družine farmerjev. Mi pa nočemo Mr. Spreckelsa, njegovih priganjačev in valpetov in njegovih suženjskih gang kitajskih kulijev. Prosperiteta Mr. Spreckelsa bi preveč stala državo. Kako pa stoji stvar s farmerji samimi?

Vsako, ki ima odprte oči, ve to. Posamezni, individualni farmer se je naveličal izrabljanja od strani organizirane sile železnice, organizirane sile financ in organizirane sile onih, ki mu prodajajo njegove potrebščine ter kupujejo njegove pridelke. Kot posameznik je proti tem organiziranim silam brez vsake moči.

Če prodaja svojo farmo ter gre v mesto, stopi v organizirano delavsko unijo, ki zagotovi njemu in njegovim sodelovalcem pravično in enako postopanje.

Dajte mu prilike za organizacijo in pravičnost na — farmi!

Poljedelsko prebivalstvo v Evropi je delovalo skupno to je organizirano ter bilo vsled tega v stanu izposojevati si kapital po 3 do 5 odstotkov obresti.

V Ameriki pa je šel posamezni neorganizirani farmer v banko, s klobukom v roki ter plačal od 6 do 14 odstotkov za svoje posojilo.

Večja slava administracije Wilsona pa bo, da je ustvarila zvezne zemljiške banke, ki dajejo na razpolago razdvojni kapital za neobremenjena farmska zemljišča. To pa je šele pričetek. Treba je ustvariti priliko za najemnike, da nakupijo pod lahkimi pogoji zemljo, na kateri delajo sedaj za druge.

Zakonodajca mora dovoliti ter pospeševati oživitvorenje poljedelskih kooperativnih družb skupno za zakup in skupno za prodajo. V tej deželi pa smo šele komaj pričeli z razvojem deželnih cest in deželnih šol.

Če bo prišla naša dežela iz rok našega delavskega prebivalstva ter prišla v roke naših kapitalistov, bomo postali narod 99 odstotkov proletarijata in enega odstotka razreda mojstrov.

Amerika je danes na razpotju dveh steza glede važnega vprašanja zgrajenja naroda ter koristne izrabe zemlje.

Ali naj uporabimo svojo zemljo edinole kot vir dobičkov? — Ali pa naj uporabimo svojo zemljo za zgraditev — srečnega, neodvisnega, ponosnega farmerskega prebivalstva, ko bo vsak farmer lastnik zemlje, na katero kapa pot z njegovega čela?

Ali hočemo narod kitajskih kulijev, — kot predlaga to Mr. Spreckels, ali pa narod ubožanih najemnikov, — kot je bil angleški narod v prejšnjih dneh?

Ali pa želimo narod prostih farmerjev, veliko družino samozavestnih, uspešnih, neodvisnih mož, ki bodo tvorili glavno oporo mogočnega naroda?

Naša stvar je sedaj izbrati si obliko kultiviranja naše zemlje in kultiviranja ljudi.

Oba problema pa sta nerazrešljivo spojena skupaj.

Dopisi.

000

Lorain, Ohio.

Predno kaj več pišem, moram prositi Vas, g. urednik, za malo prostora v listu "Glas Naroda". Saj kaj posebnega itak ne vem pisati, ali kadar je vreme pusto in deževno, kot ponavadi v jeseni, res človek ne ve, kaj bi počel ob prostem času.

Da se bliža zima, mi lahko vsako do vrjame; ineli smo že v Lorainu prvi letošnji sneg, kateri se je pa v par urah rad ali nerad moral ukloniti še precej močnim solinčnim žarkom. Drugače smo pa že vsi popolnoma pripravljeni in preskrbljeni za dolgo zimo, katere se nam obeta, in že se stiskamo okoli tiste nedolžne stvarice, ki ni nobenemu uganjka. Ali ni potreba misliti, da mislimo tako prespati dolgo zimo; še se gibljemo in živimo ter se dokaj dobro napredujemo v društvenem in socialnem stališču.

Delavske razmere so tudi dokaj dobro ugodne, še celo primanjkuje delavcev v tukajšnjih in bližnjih tovarnah. Glede delavskih plač pa menda ni potreba preveč kričati; plačuje se po zmnožnosti in delu delavca. Draginja je pa skoro povsod enaka. Kar je treba jesti, se mora kupiti in plačati drago, da človeka spreletava groza. Tako je bilo in bo na svetu, do smrti bomo živeli, še prav same sline požiramo. Stiskajo nas na vseh koncih in krajih, kmalu da bi morali plačevati še za okuženi zrak, ki ga v zadušenih sobah in pa v zakajenih tovarnah vdihamo.

Tako nas hočejo tudi suhati v novembriških volitvah popolnoma posušiti, oropati nas hočejo s tistih dobrot, katerih smo bili do sedaj deležni. Obeta se huda borba prihodnje volitve, to je 6. novembra, ali bo država Ohio "bone dry" ali ne. Preoburno bi bilo povedati, kaj koristi suha in mokre države; vsako pač zagovarja svoje stališče, vsi pa nam sto lovin.

Končno pa opozorim vse člane Slov. državlanskega kluba, da so bo vsrila še ena seja tega kluba pred volitvami, to je 4. nov. ob 7. zvečer v Mr. A. Virantovi dvorani. Vabi se vse člane, da se polnoštevilno vdeležijo te seje. Več važnih stvari je treba rešiti in zadnji čas je pred volitvami.

Slednjič pa končam in se Vam, g. urednik, zahvalim za vljudnost; prihodnje mogoče pride kaj bolj koristnih novic in jih Vam sporočim. Želim, da bi vsi suhali v državi Ohio 6. nov. pogoreli.

Pozdrav vsem čitateljem G. N. po širni Ameriki.

Anton Miglich,

tajnik Slov. drž. kluba.

Ely, Minn.

Ker z veseljem prebiram dopise v "Glasu Naroda", sem se nameril tudi jaz enkrat napisati dopis in nekoliko sporočiti slovenskim rojakom razmere iz te velike slovenske naselbine Ely.

O delavskih razmerah ne bom veliko poročal, ker so že znane rojakom. Sicer pa, ako katerega izmed rojakov veseli priti sem, se delo lahko dobi; ali delo je težko.

In ravno zdaj je priletela ena bela ptica, ki nam je dala vsemu prebivalcem en pozdrav zgodnje zime; toda tem bolj je to razveselilo naše love, da čim bolj je lažje zasledujejo divjačino.

Ne smem tudi pozabiti, da bodo naši vrli in zvesti člani in članice Slov. dramatičnega kluba priredili lepo in veliko gledališko predstavo. Igrali in predstavljali bodo vsakovrstne prizore: vsele in žalostne. Igra se imenuje "Sad greha" in sestoji iz dejanj. Predstavlja se bo 11. novembra t. l. v Rex gledališču. Začetek točno ob drugi uri popoldne. Zatorej vljudno vabimo vse Slovence in Slovenke, da naj nikdar ne zamude te lepe prilike in da naj se v mnogobrojnem številu vdeležijo te lepe predstave.

Pozdravlja in tudi vabi

Čitalničar.

Leadville, Colo.

Dne 22. oktobra proti večeru se je igral 13letni sin Joe Kambič, 520 Front St., s puško in se vadi v streljanju. Nesreča je hotela, da je en strel zadel v glavo 14letnega Johna Rusa, čigar stariši stanujejo na 522 Elm St. in ga na mestu ubil. Pant je ravno domorabel, da je začel pomagati starišem pri delu, pa je moral na tak žalosten način pustiti svoje mlado življenje, kar je njegove roditelje jako potrljo.

Janko Pleško.

Naznanilo.

Konferenca, katerega je bila sklicana od gl. odbora S. D. P. Zveze, se je končala 20. oktobra 1917 v Johnstownu, Pa. Na tej konferenci se je ukrepalo glede nadaljnjega združevanja podpornih organizacij.

Zastopane so bile sledeče organizacije: S. D. P. Zveza, S. P. Dr. Sv. Barbare, S. S. P. Zveza, J. S. K. Jednota in Avst. Sl. Bol. Podp. Društvo.

S. D. P. Zveza in S. P. Dr. Sv. Barbare sta takorekoč že združeni, samo postavnega dovoljenja je še potreba, ter se takoj prične skupno poslovanje obeh organizacij skupaj.

Rezultat konference se je izvršil povoljno od strani zastopnikov. Pričakujejo tudi popolnost od strani članstva. Podrobni rezultat konference stedi po raznih časopisih oziroma glasilih organizacij.

Apelirani na organizacije oziroma gl. odbore, kateri so bili zastopani, da prej ko mogoče vse mogoče ukrepejo v prid začetnega združenja.

Zagovornik se za nadaljno združenje naših podpornih organizacij vam udani sobrat

John Prostor,

predsednik S. D. P. Z.

Kje je moja teta TEREZIJA HOČVAR, omožena ŠKULJ? Doma je iz vasi Knez. fara Rob pri Velikih Laščah. Pred 13mi leti je bila tukaj v Clevelandu na St. Clair Ave. Potem sem izvedel, da ji je bil prvi mož ubit in da se je drugič omožila. Kje se sedaj nahaja, mi ni znano. Prosim cenjene rojake, ako kdo ve za njen naslov, da ga mi naznači, ali pa naj se sama oglasi. Stanko Hočvar, 6213 Glass Ave., Cleveland, Ohio. (31-10-211)

Lahko se poslužite stotin raznih zdravil

toda samo eno deluje uspešno proti napadom.

REMO ZDRAVILO ZA KOSTIBOL

To je edino uspešno zdravilo zopet napade bolečin v boku, križu, otrpjenju udov, in druge bolezni, katere povzroča prehlad.

Ena steklenica \$1.00, tri steklenice \$2.50, po pošti \$2.80; šest steklenic popolno zdravljenje, \$5.00.

K nam lahko pridete s katerokoli tajno boleznijo in mi vas bomo na zaupen način zdravili.

CROWN PHARMACY

2812 E. 79th STREET, E.

CLEVELAND, O.

Amerikanci v ognju.

BITKA PRI ANTIETAM.

To bitko so imenovali "najbolj krvavo bitko enega dne v državljanski vojni". — To bitko, ki je divjala ob potoku Antietam v državi Maryland dne 17. septembra 1862.

Državlanska vojna se je vlekla že osemnajst mesecev in južne države so še vedno vršile boj v defenzivi ter se borile le na svojem lastnem ozemlju. Nato, v zgodnji jeseni leta 1862, je sklenil general Lee, da vpadne v severne države. V tem namenu je prekoračil Potomac reko, prišel nato v Maryland in s tem prav v sree Unije. Izbral si je Maryland kot pričetno točko invazije, kajti prebivalci te države so bili glede svojih simpatij na strani Juga in Lee je domneval, da se bodo dvignili kot en mož ter mu prišli na pomoč. (Tega pa niso nikdar storili.)

Unijski general McClellan, poveljnik armade ob Potomacu, je pohitel naprej, da se postavi konfederiraneem po robu. Dne 5. septembra 1862 je prekoračil Lee na čelu svoje armade reko Potomac. Privatno in na svojo odgovornost pa je odločil večji oddelek svojih čet, kateremu je poveljeval "Stonewall" Jackson, od svoje glavne armade ter poslal ta oddelek, da zavzame Harper's Ferry. Vsem svojim zbornim poveljnikom pa je poslal pisano obvestilo o tem svojem tajnem manevru.

A. P. Hill, general konfederirane armade, je izgubil svojo kopijo tega obvestila. Nekdo je ta papir pobral ter ga poslal generalu McClellanu. Potom tega obvestila je spoznal unijski poveljnik, da so čete Konfederacije začasno razcepljene na dve in da ima priliko okoristiti se s pomočjo tega obvestila. Okoristil se je tudi, čeprav zelo počasi.

Poslal je oddelek čet, da reši unijsko posadko v Harper's Ferry. Z ostankom svoje armade pa se je pomikal naprej, da se spopade z Leejem ter ga porazi. Še predno bi se oba oddelka konfederiranih zopet združila. Nato pa je sledila ena pomota drugi.

Oddelek, katerega se je poslalo proti Harper's Ferry, je zased na napačno pot in je dospel na lice mesta v času, ko se je najhna posadka po trdovratnem boju udala Jacksonu. McClellan pa je bil tudi tako pogosto oviran na svojem pohodu, da je imel Lee dosti časa zavzeti močno utrjene postojanke ob Antietam potoku. Ko je dospel na lice mesta ter bi mogel udariti, je McClellan zopet odložil stvar za celih 24 ur, nakar je odredil naskok. Ta zamuda je dala Jacksonu priliko, da je prišel z 10,000 možmi Leeju na pomoč.

Ali ste že videli lokostrelca, kako napenja lok, predno spusti puščico? Dobro. Leejeva armada pri Antietamu je bila postavljena za boj v obliki take napete vrvi na loku, dočim je reka Potomac v ozadju tvorila lok sam.

Dne 16. septembra popoldne je prekoračil neki unijski zbor potok Antietam. V jutru dne 17. septembra pa se je vprizorilo splošno prodiranje. Dva oddelka unijskih čet sta bila odposlana, da "razvijeta" krila Leejeve armade, dočim je McClellan sam vodil tretji oddelek, ki naj bi izvedel najsilnejši pritisk na središče konfederirane armade. To je bil bojni načrt generala McClellana. Načrta pa se ni moglo izvršiti, kajti dogodilo se je nadaljne pomote in zavlačevanja.

Zbor generala Hookerja je pričel dnevni boj s silnim naskokom

Kje je Stric Sam?

Alkohol in njegov vpliv na človeško telo.

000
Spisal Arnek.
000

(Nadljudjevanje.)

Že poprej sem rekel, da sestoji kakor rastlinsko in živalsko, tako tudi človeško telo iz nebroja takšnih malih celic, ki so potomec ene same materinske celice, le to je razloček, da te rastlinske, živalske in človeške celice ne morejo same zase živeti, ker so neobhodno navezane druga na drugo. Če si odrežeš iz roke kos mesa, meso ne bo dalje živelo tako kakor je poprej na roki, ker ne bo dobivalo več hrane, potrebne za življenje. Na roki mu je prinašala kri hrano. Meso, ali bolje celice, ki sestavljajo meso, so torej odvisne od krvnih celic, ki jim prinašajo hrano; to hrano pa zopet kri dohva v črevesju in pljučih. Da se morejo krvne celice, takozvani erythrocyti, ki prenašajo hrano in kisik, po telesu pretekati, se imajo zahvaliti areu in žilam. Da pljuče in srčne celice žive, se imajo zopet zahvaliti krvnim, ki jim prinašajo iz črevesja hrano, in črevesne celice žive zopet od krvnih. Krvne celice se rode v kostnem mozgu in v slezini ter dobivajo od začetka tam hrano, ki jo je pa seveda zopet le kri poprej tja prinesla. Možganske in živčne celice vladajo celo telo — brez njih bi bilo telo kup mesa in kosti, ki bi se valil brez smisla semintja, kakor kakšna klada, — in te celice se zopet žive od krvi. Možgani in žive vladajo delovanje srca, pljuč, želodca, črevesja. Žil in sploh delovanje vseh delov človeškega telesa. Torej vidimo, da so vsi deli človeškega telesa, ki so sestavljeni iz specifičnih ali posebnih celic, neobhodno potrebni drug drugemu, in če enega ni, tudi drugi odumrejo. Kakor stroj ne deluje več, če mu vzamemo kak mal integralen del, tako tudi telo odumre, če mu odumrejo le ene vrste celic, rečimo živčne. O tej popolni odvisnosti raznih telesnih delov drug od drugega nas lepo poučuje ona pravilica o telesnih udih, ki so se spuntali in niso hoteli več želedeu služiti.

Za nas je glavno, da vemo, da naše telo sestoji iz nebroja celic; to se lepo vidi pod mikroskopom ali drobnogledom. In če sedaj vlijemo med te žive celice človeškega telesa rečimo dva litra alkohola, ali ne bo to gotova smrt telesnih celic in z njimi človeka?

Pa če bi alkohol zamoril samo eno vrsto celic s tem, da jim je odvzel za življenje potrebno vodo, bo celo telo odmrlo.

Če si vlijesh čistega alkohola v usta in ga požreš, se ti bodo vsa usta in vse grlo upeklo, in kamorkoli je dosegel alkohol, povsodi je zamoril vse celice, ker jim je izsrebral za življenje prepotrebno vodo. To sušeče delo alkohola je gotovo krivo, da je človek, ki veliko alkohola pije, vedno žejen. Oddod tud pride, da ima človek drugo jutro po "kroku" tako hudo žejo — seveda, ker telesne celice rabijo vode, ki jim jo je ugrabil alkohol.

Alkohol more torej uničiti vse celice, ki na čudovit način sestavljajo razne dele človeškega telesa, bodisi da so enovrstne združene v meso, druge enake v možgane in živce, tretje v kosti, četrte v kri, pete v kite, nadalje v žile, črevesja, pljuča itd. Enim celicam zamore njih specifično ali posebno delovanje, drugim, da ne morejo kemično spreminjati hrane, kakoršno rabi telo, tretjim more razmnoževanja človeštva, četrtem zmožnost živčnega delovanja itd. In če smo popili le malo alkohola, mora trpeti pod njegovim vplivom celo telo. Alkohol sicer vpliva na eno vrsto celic bolj kakor na drugo, posebno na živčne celice jako vpliva, toda zaradi tega vseeno trpi celo telo, kakor smo zgoraj videli. Če torej damo telesu zelo malo merico alkohola, bo že toliko bolesten vplival na razne celice, posebno na živčne, da ne bodo več takšne, kakor so bile poprej in ne bodo moge več tako dobro opravljati svojega posla in svojih dolžnosti napram telesu, kakor poprej — celice in njih delovanje ne bo več normalno ali naravno. In čim več jim damo potem alkohola, tem bolj bodo bolne, dokler ne bomo nazadnje dosegli mere, ki jih bodo umorila.

Če torej trpe celice živcev ali drugih organov oziroma telesnih delov že pod malimi množinami

množice alkohola zaužili, pri pijanosti, je alkohol že ohromil one vasodilatatorne žile in žilice, torej potem ostati stalno razširjene in v kožo rdeče. Zato oni rdeči nosovi in bakrena lica pijancev. Skrepijo pa se žile v črevesju. Vzburjen je živec, ki poganja srce k urnejšemu delu. Sreče požene vso kri v one razširjene žilice in skozi razširjeno kožo potem izhlapeva krvna in telesna toplota iz telesa v zrak. Telo torej izgublja toploto, dasi dotičnik misli, da jo pridobiva, ker mu je koža vroča in da mu daje toploto alkohola. Če merimo pri opitih človeku telesno toploto, vidimo, da je res nižja, kakor je bila poprej, ko je še bil človek trezen. Pijanece seveda ne ve, da je njegovo telo v resnici bolj mrzlo, kakor poprej, ker mu je alkohol ohromil možgansko središče, s katerim čuti mrz — popolnoma opit človek zaspi v snegu kakor v topli pernici, ker nima čuta za mrz. Nekdaj so celo rabili alkohol proti vročini, toda to zdravilo je bolj škodljivo kakor koristilo, ker je moral bolnik popiti preveliko strupo, da je mrzlica prestala. Pijance tudi ne čuti telesnih bolečin, niti če mu jih kdo prižene, niti onih bolečin, ki jih je čutil poprej, ko je bil še trezen. Alkohol mu je torej začel ohraniti oni sedež v centralnem živčevju, s katerim čuti človek bolečine. To vidimo v vsakdanjem življenju: če je človek pijan, ne boji se ničesar, udarci in bodljaji noža ga ne bole, brezsmiselno kot žival dere v propast in če je popolnoma pijan, lahko napravi najgrozovitejše hudobije in hudodelstva, ne da bi vedel, kaj dela. Popolnoma pijan človek se torej obnaša čisto kakor norec, ki ima bolno velikomozgansko skorjo, tako pravi Gottlieb in Mayer. Od začetka je alkoholik živahen in nemiren, sem rekel — motorni sedež v centralnem živčevju ali oni sedež, ki vladati mišic, je vzburjen po alkoholu in alkohol delo raditega v mišicah ne mirno, nervozno, kakor pravimo. Raditega čuti tudi v mišicah eno veliko moč. Tudi več krvi se pretaka po žilah njegovega mišičja, tako v trenutku res čuti več moči kakor navadno, toda njegove mišice desetkrat hitreje omagajo pri kakšnem delu kakor mišice treznega človeka, kakor je pokazal Mosso. V celicah mišic imamo dva procesa ali toka: pri enem se energija ali moč v celicah kupi, to je, kadar mišice mirujejo, pri drugem se pa napičena moč gubi in uporablja, to je, kadar mišice delajo. Kadar je torej kupičenje moči v mišicah manjše kakor njena uporaba, potem mišice oslabi ter je nezmogočno za vsako delo. Alkohol pa je oni strup, ki kupičenje energije ali moči v mišicah manjša, uporaba pa večja — posledica alkohola je torej oslabiljenje mišic po nehotnem dozdnevem ojačenju. — Večje množice alkohola ohromi naposled tudi motorični možganski centrum in človeku postane mišicevje ovelo in on mu ne more zapovedovati. Alkohol nam ohromi tudi sedež v centralnem živčevju, s katerim si ohranimo zavnotežje, zato pijanci ne morejo ravno hoditi, ampak merijo cesto za vse strani, dasi sami ne vedo za to, ker se ne zavedajo. Omeniti moram, da čim bolj ima kdo razvito centralno živčevje, tem manj ga alkohol ohromi ali napravi nezavestnega, pač pa ga v začetku tem bolj vzburji. Ako damo živali le malo alkohola, bo kmalu padla in obležala.

O Sokratu, onem veleumu starega veka, se govori, da je mogel popiti cele vrste litrov vina in se mu ni popolnoma nič poznalo, ampak je govoril tako pametno kakor poprej. Seveda, to je pretirano: kakor hitro je dosegel svojo mero v alkoholu, bil je tudi on nor kakor drugi; eden prenese več alkohola, drugi manj. To je namreč res, da se nek tudi na strup navadi kak, konj na mišico in da navaden človek more zaužiti brez hudih posledic takšno množico strupa, ki bi nenavajenega v par minutah umorila. Da navaden človek celo mora izeti svoj strup, drugače ni zdrav, nima mira, nima teka, celo telo mu je bolno. Njegovo telo je zastrupljeno in se dobi svoj strup, je šele zdr. Takšno grozno navado se človek le počasi in težko odvadi in če pravčasno ne začne, je rana in huda smrt njegov konec.

Rekel sem: Ko človek popije nekaj alkohola, se čuti veliko bolj — da, popolnoma zdravega, močnega in veselega. To je takovemu

euforia, ki jo povzroča alkohol. Ravno radi te euforije človeštvo zavira alkohol. Če bi tega ne bilo, bi nihče ne pil alkohola, kakor nihče ne mara za mišico ter druge strupe. In vendar je ta euforia, kakor smo videli, sama prevara, samo slepilo — dokaz temu je tudi po prespalni pijanosti slabost, netek, glavobol, težke noge in roke, ker če bi bila euforia resnica, bi moral potem biti človek ravnotako zdrav in močan kakor poprej ali pa še bolj. Pri pijanem človeku ni čutenje zdravja, ni drugega kot nečutenje bolečin in bolezní, pravi Helenius. Smith pa pravi, da je ta euforia isto kakor "fidelnost" ali brskrnost na umu bolnih. Moč, ki je popil nekaj alkohola, poprej resen in treznomislil, postane potem navadno čustven, rahločuten, postane nekak čustven pesnik. Znano je, da je mnogo pesnikov, ki so v takšnih "mokrih" uricah zložili mnogo najlepših čustvenih pesmi. Globokih in filozofskih se ni v pijanosti noben pesnik zlagal. Če pa ima tak človek malo v glavi, mu jezik leti kar naprej in govori v samih rimah — na stotine jih ima v zalogi. Tudi mi imamo danes mnogo takih pijanih čustvenih pesnikov, ki prodajajo svoje pijane, čustvene motive za umetnost.

Gruzijski pravi, da alkohol prebavo od začetka započasi, potem pa jo pobistri. Toda telesne celice, prepokane z alkoholom, ne rabijo toliko hrane, oziroma je ne morejo dobiti, ker je njih nakupljenje hrane ali energije vase započasnjeno vsled alkohola — zato po pijaci dalje časa ne čutimo teka. Tudi med pijajo, sem poprej rekel, ne čutimo lakote, ker alkohol ohromi čut za lakoto. Riley pa zopet pravi, da vsaka množica alkohola prebavo vedno oskodi in započasi. Stvar se torej ni rešena, toda nam je dovolj, da vemo, da večje množice alkohola želodec in črevesje pokvarijo in prebavo oskodujejo. Mnogi dajejo alkohol, navadno močna vina ali likerje, proti želodčnim bolečinam, ker alkohol ohromi čutne živec, to je živec, s katerimi čuti bolečine. Alkohol torej želodec ne ozdravi — bolezen v njem ostane ista, ampak bolnik je ne čuti. Bolečemu želodecu tudi kapljica žganja kaj dobro stori.

(Konec prihodnjic).

BOJAKI NARODAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DEŽ

MOŽJE

Ako trpite od hude nervoznosti, izgubljenosti, živahnosti in energije, na želodca, ledicah, splošni oslabelosti, ako se potite ponoči, ako trpite od posledice preobite pijače ali jedi, potem vam bo naša zdravila pomagala.

JUVITO TABLETE
sestavljena iz najboljših čistih rastlin, ki rastejo v vseh krajih sveta, hitro in gotovo pomagala. Pošljite 1 dolar za eno škatlo. Nastavite: JUVITO LABORATORY, South Hill Branch 5, PITTSBURGH, PA.
OPOMBA: Dragevolje pošljemo v zvezi in navodila kamorkoli, ako to zahtevate.

Morska pesem.

Da sem Jezus, šel na morje bi široko, plugom božjim v prsi izorano — stopala bi noga po gladini sinji, ne ugreznilo bi morje se pod mano. Sam pod svojim Bogom, daleč nad vodami, naokoli večnost in samota tajna, zarja sklanjala bi name svetlo lice, v dušo mi zvenela melodija bajna. Da sem Jezus, k nebu dvignil svojo roko, Glej, sejalec sem, ljubezen seme sveto, daj mi klasja, zrelega pod srp visoko.

Posojilo Angliji.

True translation filed with the post master at New York on Oct. 31, 1917, as required by the act of Oct. 6, 1917. Washington, D. C., 29. oktobra. Danes je vlada zopet dala Angleški 25 milijonov dolarjev posojila. Skupno dosedanje posojilo Angliji znaša eno milijardo in 400 milijonov dolarjev; skupno posojilo zaveznikom pa 2 milijardi 851 milijonov in 400 tisoč dolarjev. Skupna posojila drugim zaveznikom so sledeča:

Franciji 810 milijonov, Italiji 225 milijonov, Rusiji 325 milijonov, Belgiji 58 milijonov 400 tisoč in v Srbiji 3 milijone dolarjev.

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja ANTONA PUGELJ, doma iz Velikega brda pri Ilirski Bistrici na Kranjskem. Prosim enjane rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. Joseph Gulja, Box 422, Salamanca, N. Y. (31-10-2-11)

Preskrbljeno mesto.

Mesto Menominee v Wisconsinu bo to zimo dobro preskrbljeno s premogom. Mestna uprava je sklenila, da nakupi premoga v velikih množinah ter ga bo prodajala na drobno po lastni ceni. Že dalje časa se je župan mesta trudil, da bi dosegel pri domačih trgovcih nižanje cene, toda zaman. Zaradi tega je predložil mestnemu svetu načrt, po katerem se lahko zagotovi premog po nižjih cenah, tako da ne bo treba ljudstvu več plačevati velikih dobiclov privatnim osebam. Tudi mnoga druga mesta se bavijo s tem vprašanjem glede premoga.

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblašteni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Naročnina za "Glas Naroda" je: za celo leto \$3.50, za pol leta \$2.00 in za četrt leta \$1.00. Vank zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jh rojakom priporočamo.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.
Denver, Colo.: Louis Andošek in Frank Skrabec.
Pueblo, Colo.: Peter Cullig, John Germ, Frank Janesch in A. Kočevar.
Salida, Colo.: in okolica: Lou. Costello.
Sumner, Colo.: Math. Kernely.
Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Chicago, Ill.: Jos. Batté, Jos. Bileh in Frank Jurjovec.
Joliet, Ill.: Frank Bambich, Frank Laurich in John Zalete.
La Salle, Ill.: Matija Komp.
Livingston, Ill.: Mih. Cirar.
Mascoutah, Ill.: Fr. Augustin.
Nokomis, Ill.: in okolica: Math. Galabek.
North Chicago, Ill.: in okolica: Antov.
Kobal in Math. Ogrin.
So. Chicago, Ill.: Frank Černo.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Waukegan, Ill.: in okolica: Math. Ogrin in Frank Petkovšek.
Cherokee, Kans.: Frank Reznak.
Columbus, Kans.: Joe Knafele.
Franklin, Kans.: Frank Leskova.
Frontenac, Kans.: in okolica: Rok Firm in Frank Kerne.
Kansas City, Kans.: Geo. Bajuk in Peter Schneller.
Mineral, Kans.: Frank Augustin.
Ringo, Kans.: Mike Pencill.
Kittimiller, Md.: in okolica: Frank Vodopivec.
Baltic, Mich.: M. D. Likovich.
Calumet, Mich.: in okolica: M. F. Kobe, Martin Rade in Pavel Šhalo.
Chisholm, Minn.: Frank Govše.
Petrich in K. Zgonc.
Ely, Minn.: in okolica: Ivan Goula.
Jos. J. Peschel, Anton Poljanec in Jos. M. Perušek.
Eveleth, Minn.: Louis Govše in Jurij Kotse.

Gilbert, Minn.: in okolica: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pouke.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
Kansas City, Kans.: Peter Schneller.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Klein, Mont.: Gregor Zobeč.
Great Falls, Mont.: Math. Ulrich.
Bozondup, Mont.: Tomaz Paulin.
Gowanda, N. Y.: Frank Gregorka.
Little Falls, N. Y.: Karl Sternika.
Barberton, O.: in okolica: Math. Kramer.
Bridgeport, O.: Frank Hodevar.
Collinswood, O.: Math. Slapnik.
John Malovrh.
Cleveland, O.: Frank Sakser, Jakob Debeve, Chas. Karlinger, Frank Meh in Jakob Resnik.
Lorain, O.: in okolica: Louis Balant in J. Kumsa.
Niles, O.: Frank Kogovšek.
Youngstown, O.: Anton Kilej.
Oregon City, Oreg.: M. Justin in J. Miley.
Allegany, Pa.: M. Kiarich.
Ambridge, Pa.: Frank Jakic.
Broomer, Pa.: Louis Hrtbar.
Broughton, Pa.: in okolica: Anton Ipavec.
Burdine, Pa.: in okolica: John Demšar.
Canonsburg, Pa.: John Koklich.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk, Vld. Borvanšek in Jos. Turk.
Claridge, Pa.: Anton Jerina in Anton Komoglov.
Export, Pa.: Louis Supančič in Fr. Trebata.
Forest City, Pa.: Mat. Kamin, Franj Leben.
Farell, Pa.: Anton Valentinčič.
Greensburg, Pa.: in okolica: Franj Novak.
Hostetter, Pa.: in okolica: Franj Jordan.
Imperial, Pa.: Val. Petercel, Box 172.
Jonestown, Pa.: Frank Gledrenja in John Polanc.
Luzerne, Pa.: in okolica: Anton Osohnik.
Manor, Pa.: in okolica: Fr. Demšar.
Moon Run, Pa.: Frank Maček in Fr. Podmilšek.
Pittsburgh, Pa.: in okolica: U. i. Jakobič, Z. Jakše, Klarich Mat. i. Magister.
Reading, Pa.: in okolica: Fr. Špehar.
South Bethlehem, Penna.: Jernaj Koprivšek.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Turtle Creek, Pa.: in okolica: Franj Schifrer.
Tyre, Pa.: in okolica: Alois Tolar.
West Newton, Pa.: Josip Jovan.
Willock, Pa.: J. Petercel.
Murray, Utah: in okolica: J. Kavčič.
Tocole, Utah: Anton Pačič.
Black Diamond, Wash.: G. J. Forent.
Davis, W. Va.: in okolica: Jolj rosch in John Tavšaj.
Thomas, W. Va.: in okolica: A. Korenčan.
Milwaukee, Wis.: Aug. Collander.
Josp. Trtnik.
Sheboygan, Wis.: Anton Pic, John Stampel in Hermin Svetlin.
West Allis, Wis.: Anton Demšar.
Frank Skok.
Rock Springs, Wyo.: Frank Fortuna, A. Justin, in Valentin Marčina.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLEBAR

za leto 1918.

Razen koledarskega dela ima še sledečo vsebino:

Pesem.
Važen zgodovinski dokument.
Popolen pregled svetovne vojne.
Pranik v Petelinji vasi.
Prag.
Problem Alzacije-Lotarinške.
Ukradeno pismo.
Red.
Veliki dobitek.
Razno o otrocih.
Doživljaj francoskega žurnalista.
Venizelos.
O postanku koledarja.
Nemški napadi s plinom.
Živali in aeroplani.
Ruska revolucija.
Program ruske socialistične stranke.
Aforizmi.

Normalni potek ruske revolucije.
Rusija.
Nemški cilji in Rusija.
Padec rodbine Romanovcev.
Prednost brzojava.
Pesem jetnikov.
Kozaki in njih vojska.
Litvinski kmetje.
Nevidna poslanica.
Buchara.
Čudne pogrebne določbe.
Album.
Krščanska svatba pri Kafrih.
Večni koledar.
Petelinji boji.
Nekaj za gospodinje.
Sala.
Oglasi.

Koledar krasi nad trideset slik, izmed katerih jih je skoraj polovica s soške fronte.

Stane 35 centov.

Naroča se pri:

Slovenic Publishing Company

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK CITY, N. Y.

Jan Marija Plojhar.

Češki spisatelj Julij Zeyer.

(Nadaljevanje).

"Hladno", je rekla ter se tesneje zavila v čipkasto mantiljo. Potem se je oprijela soprogo roke vsi sa nastopili povratno pot. — Spremili so gospo Dragopulos in njenega soproga do kočije, ki je stala na trgu pri kraljevem vrtu. Ko sta se odpeljala, so se gospodje poslovili in razšli na različne strani.

"Gospod", je rekel grof Nevarov odhajajočemu Janu Mariji, "ako se vam ne mudi, bi vas prosil za kratek odgovor."

"Žal mi je, gospod grof", se je s priklonom opravičeval mladi mož — toda zares — služba —

"O vem, da vam nisem simpatičen, že zaradi tona ne, v katerem sem govoril z gospo Dragopulos", je z lahkim, dobrim usmehom govoril grof. "Ni vam treba izgovorov. Glejte, vsiljiv sem in čeprav se mi hočete ogniti, ponavljam svojo prošnjo."

Mladenec se je premagoval, da bi grofu ne pokazal prečito, kako mu je neprijeten, vendar pa se je pojavila na njegovem obrazu dolgočasje in sence slabe volje.

"Imate li mater, gospod?" je z mehkim glasom vprašal grof in njegove oči so bile take polne dobrote, da so ganile Jana Marijo. Ni mogel precej odgovoriti, v nje govih oči se je precej zasvetila neka mokerota; spomnil se je drage, davno umrle in mahoma jo je videl v glori in nebes in Havnice v bledem odsvitu one zarje.

"Mislite si, gospod", je rekel grof, "da vaša mati ne želi, naj ne poslušate."

"Na uslugo sem vam", je rekel mladenec s spoštljivim glasom. "Sediva tukaj pred to kavarno, večer je krasen, predno zvezde zvezde, bo najin pogovor končan."

Sedla sta in so jima prinesli najhiti čašice kave po vzhodnem načinu pripravljene. V tem, ko jo je Jan Marija razmišljen pokusil je začel govoriti grof.

"Ali vas ni očarala gospa Dragopulos?" je rekel kakor mimogrede.

"To je ena najkrajših dam, kar sem jih kdaj videl", je odgovoril mladenec ter zardel.

"Tudi jaz morda nisem poznal krasnejše", je rekel grof, "in po mal sem jih mnogo več nego vi. Pa o tem nobene besede. Videl sem, kako je vplivala na vas. In ona je tudi videla. To je slabo. Zato hočem z vami govoriti."

"Oprostite, po kakšnem pravu —"

"O, bodite miren, pojasnim vam precej. Vi ste s severa?"

"Da, s Češkega."

"Tem večja je moja simpatija za vas. Pripadam na Ruskem k takozvani slavofilski stranki. Pa to je postranska stvar. V i torej poznate, da je krasna. Da, ona je eno najprejstnejših bitij, kar sem jih kdaj videl, kakor sem vam že potrdil — toda tudi eno najbolj izkaženih."

"Gospod!" — se je ogorčil mladenec, "ne dovolim, da bi kdo v moji navzočnosti razžalil damo!"

so judje, ki so se uprli pod vodstvom Bar-Koceba, zopet zavzeli Jeruzalem, toda upor je zadušil rimski general — Julius Severus.

130 po Kr. je cesar Hadrijan zopet sezidal mesto. Na mestu Salomonevega templja je dal sezidati tempelj na čast Jupitru in ob strani svetega Groba svetišče Venere.

306 po Kr. je kralj Konstantin sezidal v Jeruzalemu dve veličastni cerkvi. V šestem stoletju pa je veliki postavodajec Justinjase sezidal Marijino cerkev.

Jeruzalem je bil še enkrat zavzet 614, ko je perzijski kralj Kozroes II. odnesel pravi Kristusov križ v Ktezifon. Nato se je pričela prva vseh križarskih vojn, ki je bila končana, ko je Heraklij, cesar vzhodne rimske države premagal Perzijske, se plastil križa in se je zmagovalno vrnil v Jeruzalem.

637 je kalif Omar zavzel Jeruzalem; pozneje je bila sezidana velika Omarjeva mošeja na mestu nekdanjega Salomonevega templja. Mesto je ostalo pod turško vladno do 1099, ko so zavzeli mesto križarji pod Godfriedom Buljanskim.

Križarske vojne so trajale neprenehoma skozi celo stoletje; osvojil pa je mesto zopet 1187 Saladin.

Od tedaj je bil Jeruzalem, razun dveh kratkih dob, v turških rokah. Sultan Soliman je zopet sezidal obzidje, ki se je z malimi izjemami ohranilo do današnjega dne.

Zdaj pa se vrte kolea angleških topov po Via Dolorosa. Kaj se bo zdaj naredilo z Jeruzalemom in celo Palestino, — kdo ve?

Gotovo bo vesoljno krščanstvo obnovilo zmagovalni Kristusov vhod v sveto mesto.

In vi se štejete k njenim prijateljem!"

"Ah, ne. Menite zato, ker je to rekla? Pozna me in ve, da jo zaničujem."

"Vendar pa sem vas dobil v njeni družbi!"

"Tako to nanese svet, v katerem živimo. Pa pustiva takšna premišljevanja! Ne deklamujva o hrištvu družbe! Poslušajte, kdo je ta gospa. Najprej o njenem možu. Gospod. Dragopulos je sicer niela, toda slučajno eden najbogatejših ljudi v Evropi in na zemlji. Bankir je v Carigradu, kamor se jutri popelje z menoj. Tukaj je bil na kratkem posetu pri njej. Ne vem zakaj. Pa dosti o njem, pustiva tega dobrega. Grka. Njegova žena sama ne ve, h kateri narodnosti naj se šteje; dela to po razpoloženju. Njen oče, namreč oni po zakonu, je rumunski knez, toda ona je od detinjstva živela največ na Ruskem in Francoskem. Ime njene rodbine z materine strani spada k onim, ki so po vsem svetu znana, in tisti, katere diči to ime, si laste pravico na bizantinski prestol, trde namreč, da so potomci nekdanjih cesarjev v Carigradu. Njena mati se je blazno zaljubila že kot žena in mati dveh otrok v mladega kočjučega eiganca; gospa Dragopulos je njegova hči."

"Kako gnusno blebetanje!" je zavpil Jan Marija.

"Potolžite se!" je mirno odvrnil grof. "Gospa Dragopulos je tako 'romaneskna', kakor pravi, da se vam še pohvali s svojo eiganako krvjo, ako je v takšnem razpoloženju, tako je cinična, da potegne ime svoje matere do blata, ki je bila zopet toliko nesramna, da je zaupala hčeri svojo umazano tajnost, ali pa je bila, ako hočete, tako odkritosrčna. V poštev pridejo pa še hujše stvari."

"Prizanesite mi — ničesar več ne maram slišati", je mračno rekel mladenec.

"Ne morem vam prizanesti, ne morem zaveti nase, vašega sumničanja, da sem samo obrekovalce. Moram vam vendar reči, zakaj vam vse to pripovedujem."

"Prav radoveden sem, kako se opravičite."

"No, pripovedujem vam, to zato, ker vidim, kakšen vtis je napravila na vas ta smrtonosna sirena. Govorila vam je z ljubeznivo vplivnostjo ter s takšnim sladkim glasom in pri pogledu na vas je vzklila: 'Tu bi bil zopet eden!' Ta žena vedno laže, spletkari, če treba, blagonaklonjeno v politiki, ako ne more drugače, kakor prav sedaj, ko spletkari v Atenah v prospeh Rusov, morda samo zato da bi si pridobila kraljično naklonenost, ker je nad vse domišljava. No, dasi vedno laže, ni lagala takrat, izrazila se je pač tako, kakor ji je prišlo na um, toda ni vam povedala vse svoje misli. Ujel se je zopet čist, nepokvarjen človek, ki ga hočem pogubiti — gotovo se je tako glasil ves njen stavek, in zato sem se namenil, da vas opozorim. Pozvala vas je za jutri. Poslušajte moj svet. Ne hodite tja. Razžaljena bo, ali kaj vam to mar? —"

"In ko bi me pogubila", si je neodločno mislil, a njegovo kipeče reč mu je branilo, da bi do kraja izvedel misel.

Odrinili so od brega. Čoln se je zazibal, potem se je ob enekomernem padanju in dviganju vesel jadrno pomikal po vodi.

"Bog z vami!" je vzkliknil grof v noč. "Pomnite!"

"Z Bogom!" je tanko vzkliknil Jan Marija v odgovor, a glas njegov se je izgubil v šumu morja.

In drugi dan zvečer je šel ter se opijanih od njenem pogledu in zblaznel ob tem, kar je mislil, da je ljubezen.

Ves oni "hal chempetre" je plesala skoraj izključno le z njim. Ko jo je plesoč držal v naročju, se mu je zdela, da je že nikdar zapustiti ne more. In ona se je koprneče vdajala temu objetju, tej ugrabitvi, kateri je bil ples podoben, zdelo se je plaha, kakor izgubljena v sanjah, iz katerih mu je pretrogoma kaj zasepetala.

Ni vedel kaj, niti ni vedel, kaj je žnjim na glas govorila, v sredi družbe je bil zavzet samo na govor njenih oči. Zapolnil si je samo en pogovor.

Počivala sta po valčku, ona na otomanu, on na taburetju, in okrog je stalo in sedelo nekaj malovažnih oseb.

Govorili so o godbi. Gospa Dragopulos se je vmešala v razgovor.

Nekdo je omenil "Carmen". Nekateri so hvalili, drugi grajali.

"Kaj pravite vi?" je vprašala gospa Dragopulos mladega moža.

"Nič ne rečem", je razmišljeno odgovoril Jan Marija; takrat si je ravno mislil, da najkrajšnja godba na svetu je njen glas.

"Kje ste slišli 'Carmen'?" ga je vprašala.

"Oh, samo v Trstu, in 'Carmen' je pela prav srčna pevka."

"Škoda. Torej nimate pojma, kaj je prava 'Carmen'."

"Ah, ne. Menite zato, ker je to rekla? Pozna me in ve, da jo zaničujem."

"Vendar pa sem vas dobil v njeni družbi!"

Ako pojdete, padete do njenih mrež, pogubi vas, proklinjali bo dete njo in sebe, ker ta žena ume ničiti duše, verjemite mi! Sedaj sodite o meni, kakor hočete — toda vaša mati bi me zahvalila, ko bi vedela o tem."

Vstal je.

Jan Marija je bil kakor izpremenjen v stebor. Ni vedel, kaj reči. Tudi on je vstal. Moža sta šla v somrak po ozkih ulicah, ki so držale k morju in so mrgolele okoličinov v slikovitih nošnah, šla sta okoli onih po slogu pol italijanskih, pol orientalskih hiš, ki so se kazale, kakor bi vsaka skrivala tajnost, in vse to se je zdela Janu Mariji tako čudovito, bajno, kakor iz "Tisec in ene noči", tako tuje, nepričakovano!...

In poleg njega ta mož z mehkim glasom, s temi odkritimi, jasnimi očmi in s tem groznim obvestilom o nevrjetni izpričenosti, ki hodi v škratlu z masko čudovite lepote na obrazu. Ona! Njen obraz je preplasil vse, kar ga je hipoma vznemirilo — bil je mlad, zelo mlad, čist, neizkušen. S svojimi temnimi ciganskimi očmi, polnimi razkošja, prehajajočega v vrtoglavo polnini mističnih čarov, je na mah goreče razvnela njegovo misel, njegova mladeniška kri mu je vrela v žilah kakor raztopljen svinec.

In to grofovo pripovedovanje je je nekako čudno dražilo ter je povzročilo prej nasproten učinek nego je nameraval. Svaritelj. Nespodobnost se zdi gausna v malih razmerah, toda ta bizantinska, v škratlu rojena pokvarjenost se je šopirila v nekem velikem slogu z nekim tragičnim ozadjem. Ljubiti Kleopatru, Mesalino!...

"Ali mi obljubite, da ne pojdet?" je vprašal grof, toda odgovor ni dobil.

Jan Marija ga ni slišal.

Prišla sta k morju, jesno so žsvetile zvezde, njih zlati obrasi so se z dolgimi bleiskimi iskri v temnih mirnih valovih, ki so se na bregu lomili z vzdihli ljubezni in razkošja.

Čoln, ki je bil namenjen, da prepelje Jana Marijo na ladjo, je že čakal nanj. Pomorščaki so pozdravljali.

"Ali obljubite?" je zopet vprašal grof.

Jan Marija mu je podal roko in stopil v čoln.

"Hvala vam za vaš svet, za vašo dobro voljo", je bojazljivo rekel, ali obljubiti ni mogel. Noč in morje, vonjava cvetočega drevja na bregu, vetrič, zvezde, vse to se je zvezalo z njo.

"In ko bi me pogubila", si je neodločno mislil, a njegovo kipeče reč mu je branilo, da bi do kraja izvedel misel.

Odrinili so od brega. Čoln se je zazibal, potem se je ob enekomernem padanju in dviganju vesel jadrno pomikal po vodi.

"Bog z vami!" je vzkliknil grof v noč. "Pomnite!"

"Z Bogom!" je tanko vzkliknil Jan Marija v odgovor, a glas njegov se je izgubil v šumu morja.

In drugi dan zvečer je šel ter se opijanih od njenem pogledu in zblaznel ob tem, kar je mislil, da je ljubezen.

Ves oni "hal chempetre" je plesala skoraj izključno le z njim. Ko jo je plesoč držal v naročju, se mu je zdela, da je že nikdar zapustiti ne more. In ona se je koprneče vdajala temu objetju, tej ugrabitvi, kateri je bil ples podoben, zdelo se je plaha, kakor izgubljena v sanjah, iz katerih mu je pretrogoma kaj zasepetala.

Ni vedel kaj, niti ni vedel, kaj je žnjim na glas govorila, v sredi družbe je bil zavzet samo na govor njenih oči. Zapolnil si je samo en pogovor.

Počivala sta po valčku, ona na otomanu, on na taburetju, in okrog je stalo in sedelo nekaj malovažnih oseb.

Govorili so o godbi. Gospa Dragopulos se je vmešala v razgovor.

Nekdo je omenil "Carmen". Nekateri so hvalili, drugi grajali.

"Kaj pravite vi?" je vprašala gospa Dragopulos mladega moža.

"Nič ne rečem", je razmišljeno odgovoril Jan Marija; takrat si je ravno mislil, da najkrajšnja godba na svetu je njen glas.

"Kje ste slišli 'Carmen'?" ga je vprašala.

"Oh, samo v Trstu, in 'Carmen' je pela prav srčna pevka."

"Škoda. Torej nimate pojma, kaj je prava 'Carmen'."

"Ah, ne. Menite zato, ker je to rekla? Pozna me in ve, da jo zaničujem."

"Vendar pa sem vas dobil v njeni družbi!"

kaj je prava 'Carmen'. Poznam joč se, bolj označevala nego skrieno veliko umetnico, ki me je zadovoljila, to je Galli Marija. In tudi tej bi marsikaj očitala, na primer oni prizor v krčmi, ko plesala ciganka, ki je sklenila, da opijani onega moža z ljubeznijo. Pomolčala je, a čez hip je dala:

"Seveda, licemerna hinavščina naše družbe bi ne dovolila nikdar, da bi se predstavljala ta prizor vso primerno zapeljivostjo na odru. In k temu je treba morda tudi najmanj treh kapljic ciganske krvi."

Zapet je umolknila in tako je uprla svoje oči vanj, da se mu je zazdelo, da ga ta pogled pali v srce. Za trenotek si je zakril oči, kakor bi se mu bleščalo od mnogih svetilk v dvorani. Ona se mu je le posmejala. Zopet sta se uvrstila med plesalce.

Ko sta se ločila, ko ji je poljubljaj roko, se je lahno nagnila k njemu ter pošepetala:

"Pridite jutri zvečer zopet, vstopite, kadar zaslišite 'Carmen' na klavirju."

Kako je preživel ves oni prihodnji dan nōtri do večera, tega sam ni vedel.

Ko je njegov čoln pristal k bregu, mu je nekdo podal list. Grof Nevarov mu ga je bil pustil in njegov sel ga je zastoj iskal ves tisti dan.

Razmišljen je pretekel z očmi to pismo.

Grof je pisal:

"Pomnite, kar sem vam pravil. Ta žena ne ve, kaj je ljubezen. Ne verjemite tem iskrenim pogledom, v njih je več ledn nego gorkote. Ali poznate ono povest o čarovniški krvi, ki se kopljejo v mladeniški krvi, da bi se pomladile? Ni to povest, to je istina. Ana pripada k njim. Svojo suho, pusto, prokletu dušo obnavlja s takšnimi žrtvami, kakor ste vi. Zavrne vas, kadar bode podoban njej in onim, s katerimi živi."

Ta list ni napravil nikakšnega vtiska na mladeniča. Raztrgal ga je na kosce. Ni se jezil, niti mislil ni, da ga je bil čital, in ni vedel, kaj je stalo v njem.

Hitel je po mestu, v kratkem je prišel k vili Dragopulos, sprazil se neopažen na vrtove, mameče ga z vonjavjo, hodil je v temi okrog doma, dokler ni zavnela 'Carmen'. Tedaj je vstopil.

Nikogar ni srečal na stopnicah in mostovžih, a duri salona so bile odprte kakor tudi njega okna. Goreli sta tam samo dve voščeni sveči na klavirju in v mraku je zagledal njeno prelesto postavo, orientalskega blaga, ki je, ovijala

DR. ROSENTHAL, SPECIALIST,

622 PENN AVE., PITTSBURGH, PENNA.

Dr. Rosenthal, Specialist že čez 20 let. Ako imate kako bolezen iz kateregoli vzroka, bolno kri, ste nervozni, bolan želodec, ledice, jetra, mehur, revmatizem, mazulje ali kakorkoli drugo bolezen, uprašajte za nasvet Dr. Rosenthala in povedal vam bo čez ste ozdravljivi.

POSEBNA PONUDBA za kratek čas in po zelo nizki ceni.

Dr. Rosenthal zdravi z najboljšimi zdravili, ki jih dobijo Evropa, Indija, Kitajske, Južne Amerike in vseh drugih krajev sveta. On šeli zdraviti le svoje bolnike.

Dr. Rosenthal, 622 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Uradne ure tedensko od 9. jutraj do 5. popold. Ob četrtkih in sobotah od 9. jutraj do 2. zvečer. Ob nedeljah od 10. jutraj do 3. popoldne.

Govori se slovensko. Ne zdravi po pošti. Izredite in obdržite to objavo.

joč se, bolj označevala nego skrieno veliko umetnico, ki me je zadovoljila, to je Galli Marija. In tudi tej bi marsikaj očitala, na primer oni prizor v krčmi, ko plesala ciganka, ki je sklenila, da opijani onega moža z ljubeznijo. Pomolčala je, a čez hip je dala:

"Seveda, licemerna hinavščina naše družbe bi ne dovolila nikdar, da bi se predstavljala ta prizor vso primerno zapeljivostjo na odru. In k temu je treba morda tudi najmanj treh kapljic ciganske krvi."

Zapet je umolknila in tako je uprla svoje oči vanj, da se mu je zazdelo, da ga ta pogled pali v srce. Za trenotek si je zakril oči, kakor bi se mu bleščalo od mnogih svetilk v dvorani. Ona se mu je le posmejala. Zopet sta se uvrstila med plesalce.

Ko sta se ločila, ko ji je poljubljaj roko, se je lahno nagnila k njemu ter pošepetala:

"Pridite jutri zvečer zopet, vstopite, kadar zaslišite 'Carmen' na klavirju."

Kako je preživel ves oni prihodnji dan nōtri do večera, tega sam ni vedel.

Ko je njegov čoln pristal k bregu, mu je nekdo podal list. Grof Nevarov mu ga je bil pustil in njegov sel ga je zastoj iskal ves tisti dan.

Razmišljen je pretekel z očmi to pismo.

Grof je pisal:

"Pomnite, kar sem vam pravil. Ta žena ne ve, kaj je ljubezen. Ne verjemite tem iskrenim pogledom, v njih je več ledn nego gorkote. Ali poznate ono povest o čarovniški krvi, ki se kopljejo v mladeniški krvi, da bi se pomladile? Ni to povest, to je istina. Ana pripada k njim. Svojo suho, pusto, prokletu dušo obnavlja s takšnimi žrtvami, kakor ste vi. Zavrne vas, kadar bode podoban njej in onim, s katerimi živi."

Ta list ni napravil nikakšnega vtiska na mladeniča. Raztrgal ga je na kosce. Ni se jezil, niti mislil ni, da ga je bil čital, in ni vedel, kaj je stalo v njem.

Hitel je po mestu, v kratkem je prišel k vili Dragopulos, sprazil se neopažen na vrtove, mameče ga z vonjavjo, hodil je v temi okrog doma, dokler ni zavnela 'Carmen'. Tedaj je vstopil.

Nikogar ni srečal na stopnicah in mostovžih, a duri salona so bile odprte kakor tudi njega okna. Goreli sta tam samo dve voščeni sveči na klavirju in v mraku je zagledal njeno prelesto postavo, orientalskega blaga, ki je, ovijala

Častniki petrograjske garnizije so pri današnji seji razpravljali o položaju ruske armade ter so sprejeli resolucijo, v kateri so izjavili, da z ozirom na svoje poveljnike ne obstoja nikaka avtoriteta: Resolucija se glasi:

"Vlada, kakoršna je sedaj, ne more braniti Rusije. Ravno nasprotno: približajoča se zima in sedanje uničujoče aspiracije armade in pomanjkanje vsakega pojma kake odgovornosti bo popolnoma uničilo deželo. Ne odgovoremo se svoji dolžnosti; toda, kadar odgovarjamo sami za sebe, ne odgovarjamo za svoje moštvo. Čas je prišel, da se to javno naznani, da ne bo nikdo varan in se ne bo vdal domišljiji."

Častniki petrograjske garnizije so pri današnji seji razpravljali o položaju ruske armade ter so sprejeli resolucijo, v kateri so izjavili, da z ozirom na svoje poveljnike ne obstoja nikaka avtoriteta: Resolucija se glasi:

"Vlada, kakoršna je sedaj, ne more braniti Rusije. Ravno nasprotno: približajoča se zima in sedanje uničujoče aspiracije armade in pomanjkanje vsakega pojma kake odgovornosti bo popolnoma uničilo deželo. Ne odgovoremo se svoji dolžnosti; toda, kadar odgovarjamo sami za sebe, ne odgovarjamo za svoje moštvo. Čas je prišel, da se to javno naznani, da ne bo nikdo varan in se ne bo vdal domišljiji."

Častniki petrograjske garnizije so pri današnji seji razpravljali o položaju ruske armade ter so sprejeli resolucijo, v kateri so izjavili, da z ozirom na svoje poveljnike ne obstoja nikaka avtoriteta: Resolucija se glasi:

"Vlada, kakoršna je sedaj, ne more braniti Rusije. Ravno nasprotno: približajoča se zima in sedanje uničujoče aspiracije armade in pomanjkanje vsakega pojma kake odgovornosti bo popolnoma uničilo deželo. Ne odgovoremo se svoji dolžnosti; toda, kadar odgovarjamo sami za sebe, ne odgovarjamo za svoje moštvo. Čas je prišel, da se to javno naznani, da ne bo nikdo varan in se ne bo vdal domišljiji."

Častniki petrograjske garnizije so pri današnji seji razpravljali o položaju ruske armade ter so sprejeli resolucijo, v kateri so izjavili, da z ozirom na svoje poveljnike ne obstoja nikaka avtoriteta: Resolucija se glasi:

"Vlada, kakoršna je sedaj, ne more braniti Rusije. Ravno nasprotno: približajoča se zima in sedanje uničujoče aspiracije armade in pomanjkanje vsakega pojma kake odgovornosti bo popolnoma uničilo deželo. Ne odgovoremo se svoji dolžnosti; toda, kadar odgovarjamo sami za sebe, ne odgovarjamo za svoje moštvo. Čas je prišel, da se to javno naznani, da ne bo nikdo varan in se ne bo vdal domišljiji."

Častniki petrograjske garnizije so pri današnji seji razpravljali o položaju ruske armade ter so sprejeli resolucijo, v kateri so izjavili, da z ozirom na svoje poveljnike ne obstoja nikaka avtoriteta: Resolucija se glasi:

"Vlada, kakoršna je sedaj, ne more braniti Rusije. Ravno nasprotno: približajoča se zima in sedanje uničujoče aspiracije armade in pomanjkanje vsakega pojma kake odgovornosti bo popolnoma uničilo deželo. Ne odgovoremo se svoji dolžnosti; toda, kadar odgovarjamo sami za sebe, ne odgovarjamo za svoje moštvo. Čas je prišel, da se to javno naznani, da ne bo nikdo varan in se ne bo vdal domišljiji."

Častniki petrograjske garnizije so pri današnji seji razpravljali o položaju ruske armade ter so sprejeli resolucijo, v kateri so izjavili, da z ozirom na svoje poveljnike ne obstoja nikaka avtoriteta: Resolucija se glasi:

"Vlada, kakoršna je sedaj, ne more braniti Rusije. Ravno nasprotno: približajoča se zima in sedanje uničujoče aspiracije armade in pomanjkanje vsakega pojma kake odgovornosti bo popolnoma uničilo deželo. Ne odgovoremo se svoji dolžnosti; toda, kadar odgovarjamo sami za sebe, ne odgovarjamo za svoje moštvo. Čas je prišel, da se to javno naznani, da ne bo nikdo varan in se ne bo vdal domišljiji."

Častniki petrograjske garnizije so pri današnji seji razpravljali o položaju ruske armade ter so sprejeli resolucijo, v kateri so izjavili, da z ozirom na svoje poveljnike ne obstoja nikaka avtoriteta: Resolucija se glasi:

"Vlada, kakoršna je sedaj, ne more braniti Rusije. Ravno nasprotno: približajoča se zima in sedanje uničujoče aspiracije armade in pomanjkanje vsakega pojma kake odgovornosti bo popolnoma uničilo deželo. Ne odgovoremo se svoji dolžnosti; toda, kadar odgovarjamo sami za sebe, ne odgovarjamo za svoje moštvo. Čas je prišel, da se to javno naznani, da ne bo nikdo varan in se ne bo vdal domišljiji."

Častniki petrograjske garnizije so pri današnji seji razpravljali o položaju ruske armade ter so sprejeli resolucijo, v kateri so izjavili, da z ozi

SLOVENSKO

podp. društvo **svete Barbare**

KA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE

Sedež: FOREST CITY, PA.

Incorporirane dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvaniji.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHER, 674 Ahsay Ave., Rock Springs, Wyo.
Podpredsednik: JAKOB DOLENC, box 181, Broughton, Pa.
Tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, box 647 Forest City, Pa.
Pomoćni tajnik: AVUGST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
Blagajnik: JOSIP MARINCIC, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pomoćni blagajnik in zaupnik: ANT. HOČEVAR, RFD. No. 2 box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadz. odbora: JOSIP PSTERNEK, box 96, Willock, Pa.
1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 65, Burdine, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBREŽAN, box 72, E. Mineral, Kans.
1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. No. 3, box 140, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VEHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Cenjena društva, osim njezinih uradnih so naprošeni pošiljati vse dopise direktno na glavnega tajnika in nikogar drugoga. Denar naj se plaćuje edino potomo poštnih, ekspresnih ali bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potomo privatnih čekova, na naslov: Frank Pavlovčič, Farmers & Miners National Bank, Forest City, Pa.

V slučaju, da opaziš društveni tajnik pri poročilih glavnega tajnika kakve pomanjkljivosti, naj to nenudoma naznanijo uradu glavn. tajnika, da se samore napako popravi.

Srebrna ruda.

KALIFORNIJSKA POVEST

Spisal: Bret Harte

(Nadaljevanje).

Peto poglavje.

KDO JE IMEL ŠPANSKO PODARILNO LISTINO.

Najbolj ugledna oseba v Tres Pinos je bil Roscomon. Imel je gostilno in je bil vsled tega najbogatejši človek v vasi. Bil je star kakih petdeset let, dobro rejen in oblečen še vedno v svojo narodno nošo.

Ko so vstopili naši znanci, je bilo v gostilni le malo gostov. — Mi iščemo nekega moža po imenu Wiles in tri Mehikance, Pedra, Manuela in Miguela — je rekel predsednik, ko je stopil k bari.

— Tako? — je vprašal krečmar. — Vi jih torej iščete — Da, iščemo jih. — No, če je tako — je odvrnil — potem bi želel, da jih čimprej najdete. — In če jih dobite nazaj denar, katerega so mi dolžni, vam bom hvalen na vse večne čase.

Vsi navzoči gostje so se zakrohotali. — Meni se pa zdi, gospodje — je rekel dr. Guild — da se vam ne bo dozdevala stvar tako smešna, če vam bom nekaj povedal. — Kaj pa? — Kaj pa? — Izvršil se je umor. — Strašen umor. — Kje? — Na mestu, kjer smo našli to obvestilo. — V času umora so morali biti torej ti možje, ki so pribili obvestilo, tam.

Po teh besedah je potegnil zdravnik iz žepa kos papirja in ga položil na mizo. — Vsi so se skupili krog njega. — Vidite, gospodje, med temi, ki si prisvajajo zemljo, je tudi ime gospoda Roscomona.

— Da, seveda, blagorodni gospod — je odvrnil Roscomon, — če ni drugega, potem lahko odjedete pomirjeni proti domu. — Jaz sem bil včeraj cel dan in celo noč doma. — Vprašajte moje goste, ki mi niso dali celo noč miru. — Da, to je res — so odgovorili vsi naenkrat. — Celo ljubo noč nam je nosil pijačo na mizo. — Zakaj ste pa podpisani na tej listini? — Strela božja, poslušajte fantje, kaj goberite! — Saj vendar pride skoraj vsak dan k meni človek in reče: — Gospod Roscomon, precep sem vam dolžan, veliko sem vam dolžan. — Toda zdaj je z dolgom pri kraju. — Srečo sem imel, veliko srečo. — Rudo sem našel. — In kakor hitro sem jo našel, sem se spomnil svojega dobrotnika, to je vas, ter napisal na naznanilno listino tudi vaše ime. — Kaj ne, da mi boste dali zdaj še par steklenic žganja? — To se izplača. No, fantje, ali ni res tako? — Le vprašajte, gospodje, Jacka Browna, ki sedi tam v kotu. — On ima že toliko lastniških listin, da sam ne ve, kam bi jih imel.

Te izjavi so se vsi navzoči zasmeli. — Družabniki so se kmalo prepirali, da ni Roscomon čisto nič kriv in da morajo iskati glavnega kriveca.

Kot že rečeno, so bili vsi zato, samo dr. Guild se ni hotel ukloniti. — Kdaj ste pa videli zadnjič omenjene možje? — je vprašal. — Kdaj sem jih videl? — Seveda — Kdaj ste jih videli? — Ker ste mož poštenjak, vem, da mi boste odgovorili na to vprašanje. — To je vse lepo, toda jaz se ne bavim veliko z gosti. — To se pravi, bavim se z ampak takega spomina nimam, da bi se vsakega posebej zapomnil. — Jaz moram točiti kozarce in brisati mize. — Glavna stvar je, da dobim denar. — Kdo mi ga da in kako ga dobi, za to se ne brigam.

— Da, da, tako je, tako! — so vzkliznili vsi navzoči. — Gospoda — je rekel zdravnik svojim tovarišem. — Mi vsi prav dobro vemo, da so bili včeraj zvečer vsi v Monterey, da si bili ponoči na onem prostoru in daso morali iti danes zjutraj tukaj mimo. Po teh besedah so člani družbe odjahali. — Roscomon je odšel v klet pregledavat sode. In šele pozno ponoči, ko je že zaprl svojo gostilno, je potegnil iz predala neko listino. — Preberi Maggie — je rekel svoji ženi. — Saj samo dobro veš, da takih stvari prav dobro ne razumem. Njegova žena je vzela papir v roko ter ga prebrala. — Da, to je uradno pisanje — je rekla — in pravi, da si dobil kos zemlje. — Pa že vsaj nisi špekuliral?

— Tiho, tiho! — Kaj pomeni tisti papir, na katerem je toliko petatov?

— Tega pa ne vem, moj dragi. — Zdi se mi, da to ni angleška. — Dobro, je že dobro. — Že vem. — To je španska podarilna listina.

— Španska podarilna listina? — Moj Bog, koliko si dal zanj? —

Roscomon se je dotaknil s kazalec nosa in rekel s sladkim glasom: — Par steklenic žganja.

DRUGI DEL.

Šesto poglavje.

KAKO JE NASTALA PODARILNA LISTINA.

Ko so lovili člani "Blue Mass" družbe Pedra in Wilesa, sta se dela Miguel in Manuel v neki gostilni v Monterey ter kadila cigarete. Čitateljem mora biti jasno, da ni premeteni Wiles razen Pedru nikomur drugemu povedal, da je v skalah živo srebro — Miguel in Manuel sta samo vedela, da je v skalovju srebro — koliko ga je in kakšno je, o tem se jim ni sanjalo.

— Kaj misliš, Miguel? — Ali bi mogli sami kopati rudo? — To je čudna, čudna stvar, prijatelj. — Noben Mehikaneec ni denarja. — Vse poberejo Amerikanci. — Čegava last so mehške majne?

— Amerikanske! — Kdo se bogati z mehškimi majnami? — Amerikanci! — Kdo ima bogastvo cele dežele? — Amerikanci.

— Vidiš, tako je. — Vedno stara pesem. — Carramba! Po teh besedah je nastal precej dolg molk.

V gostilno je prišel občinski pisar Viktor Garcia, drobno in suho človeče, ki je malo delal, pa vedno dobro živel.

Ko so izpili še par kozarcev vina, ga je vprašal Miguel: — Poslušaj, kdaj si vložil prošnjo za zemljo v dolini? — Nikoli ne. — Zemlje je nerodovitna. — Pravi norec bi bil, če bi vlagal prošnjo.

— Pa si jo vendar vložil. — Pri španskem guvernerju Mihelto-remu si jo vložil. — Jaz sem jo sam videl — je rekel Miguel mirno. — Da, da, — je odvrnil Viktor. — Skoraj bi bil pozabil. — Ali veš zagotovo, da je to zemlja v dolini? — Da, v dolini je in se vleče po obronku gore. — Da da, se že spominjam.

Miguel je Viktorja ostro pogledal rekoč: — Pa kljub temu nisi dobil podarilne listine. — Meni se prav zdi, da je bila uničena z onimi listinami vred, katere so uničili Amerikanci v Monterey.

— Mogoče, mogoče. — Ne vem. — To bi bilo pa dobro poizvedeti. — Zakaj pa? — je vprašal Viktor. — To bi bilo v naš prid. — Samo v naš prid in v tvoj. — Sveta jem ti prijatelj, uporabi vso svojo spretnost in zmožnost. — Tedaj se je vmešal v pogovor Manuel: — Zakaj pa, za božjo voljo! — Ali je to potrebno? — Nam preti čudna, čudna usoda. — Jaz že vnaprej vem, da bi izgubili. — Kdo more kaj zvesti Amerikancem?

— Nič zato — je rekel Miguel — Znati se mora, to je vse. — V našo družbo sprejmemo Amerikance. — Naš novi ameriški tovariš bo podkupil sodišča in župana. — Sčasoma bomo dobili denar, sezidali bomo peč in topili. — No, ali ne bo to lepo? — Kje bi pa dobili takega Amerikanca? — Glavna stvar je, da je ameriški državljani. — Jaz vem za enega.

— Koga misliš? — Irea v Tres Pinos. — On je poleg tega tudi dober katoličan. — Ali misliš Roscomona? — sta vprašala oba hkratu. — Da, je odvrnil Miguel. — Del posesti mu pripišemo in dobimo v zameno vse potrebno. — Amerikanci se namreč zelo bojijo Irceev. — Oni vendar določajo volitve, na katerih volijo predsednika. — Predsednik pa imenuje vlado za San Francisco. Poleg tega smo pa tudi iste vere kot je Roscomon.

(Dalje prihodnjic).

Listnica uredništva.

Avstrijaku P. Z. v Clevelandu,

Ohio. — Poročila, katera prinašamo, so zanesljiva. Iz verodostojnih virov je znano, da je iz avstrijske armade dezertiralo že mnogo Slovanov, med temi tudi že veliko število Slovencev. Zadržani dne se je podal Italijanom skoraj ves slovenski 17. pešpolk. Pod vso težo vojaške oblasti so naši rojaki mnogo razumejši kot Vi ki se še vedno potegujete za mačeho slovenskega naroda — Avstrijo. Naši rojaki-vojaki kažejo sovraštvo do nje, za katero so prisiljeni bojevati se, in jo zapuščajo kar na debelo. Želimo, da bi naši Avstrijaki šli na mesto naših rodoljubov, ki so zapustili avstrijske vrste, ter naj častno poginejo zanj, ki jih je tepla vse življenje.

Anton Blaznik, doma iz Velenja, vas Podgorje, Spod. Štajersko, išče svoje prijatelje, ki se nahajajo v Ameriki, ter jih prosi, naj mu pišejo na doljeni naslov, ter svojega bratrance IVANA KOVAČIČA, doma istotam, in še LEOPOLDA GLAŽER, doma iz Pasje vasi, do katerih izraža isto željo. Naslov: Anton Blaznik, prigioniero di guerra, Caserma Umberto I., Sulmona, Italia. (31-10-2-11)

Rojaki v ruskem ujetništvu, prosim vas, če kdo ve, kje se nahaja moj brat DOBJAN MASEL, doma iz Lukovice pri Kamniku. Vem, da se nahaja nekje v ruskem ujetništvu, toda naslov mi ni znan, zato se že vnaprej vsemu zahvaljujem, ki mi ga naznani, ali naj se sam javi svoje mu bratu: Frank Masel, R. F. D. 1, Box 280, Portage, Pa., United States of America. (29-31-10)

Lovro Kuhar, doma iz Kotelja, okraj Velikovec, Koroška, išče svojega prijatelja FRANCA BREZNIKA, doma istotam, ter ga prosi, naj mu piše na doljeni naslov. Podpisani je pripravljen in sploh želi, ako hoče kdo, ki se zanima za ujetnika, političnega dezertarja Slovence iz Koroške, otvoriti z njim korespondenco preko morja. Tudi ako hoče kdo izmed ameriških rojakov poizvedeti za takega domačina, sem mu drage volje na razpolago. Moj naslov je: Lovro Kuhar, prigioniero di guerra, Caserma Umberto I., Sulmona, Italia. (31-10-2-11)

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialista v Pittsburghu, ki ima 28-letno prakso v zdravljenju vseh možnih bolezni. Zastrupljenje krvi zdravi a glavnim delom. Kakor hitro opazite, da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam bom soproj povrnili. Hydrocele ali vodno kilo odstranim v 30 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, odstranim s gutovejo. Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, artritide, škrofile in druge kožne bolezni, ki nastanejo v ledene, čiste krvi odstranim v kratkem času in ni potrebno ležati. Uradni ure: vsakdan od 9. ure zjutraj do 2. popoldne; v petkih od 9. zjutraj do 2. popoldne; ob nedeljah od 9. zjutraj do 2. popoldne. 8 počitno ne delam. — Pridite osobno. — No pismo ima in številko zdravim enako moško osebo.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialista v Pittsburghu, ki ima 28-letno prakso v zdravljenju vseh možnih bolezni. Zastrupljenje krvi zdravi a glavnim delom. Kakor hitro opazite, da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam bom soproj povrnili. Hydrocele ali vodno kilo odstranim v 30 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, odstranim s gutovejo. Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, artritide, škrofile in druge kožne bolezni, ki nastanejo v ledene, čiste krvi odstranim v kratkem času in ni potrebno ležati. Uradni ure: vsakdan od 9. ure zjutraj do 2. popoldne; v petkih od 9. zjutraj do 2. popoldne; ob nedeljah od 9. zjutraj do 2. popoldne. 8 počitno ne delam. — Pridite osobno. — No pismo ima in številko zdravim enako moško osebo.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialista v Pittsburghu, ki ima 28-letno prakso v zdravljenju vseh možnih bolezni. Zastrupljenje krvi zdravi a glavnim delom. Kakor hitro opazite, da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam bom soproj povrnili. Hydrocele ali vodno kilo odstranim v 30 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, odstranim s gutovejo. Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, artritide, škrofile in druge kožne bolezni, ki nastanejo v ledene, čiste krvi odstranim v kratkem času in ni potrebno ležati. Uradni ure: vsakdan od 9. ure zjutraj do 2. popoldne; v petkih od 9. zjutraj do 2. popoldne; ob nedeljah od 9. zjutraj do 2. popoldne. 8 počitno ne delam. — Pridite osobno. — No pismo ima in številko zdravim enako moško osebo.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialista v Pittsburghu, ki ima 28-letno prakso v zdravljenju vseh možnih bolezni. Zastrupljenje krvi zdravi a glavnim delom. Kakor hitro opazite, da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam bom soproj povrnili. Hydrocele ali vodno kilo odstranim v 30 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, odstranim s gutovejo. Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, artritide, škrofile in druge kožne bolezni, ki nastanejo v ledene, čiste krvi odstranim v kratkem času in ni potrebno ležati. Uradni ure: vsakdan od 9. ure zjutraj do 2. popoldne; v petkih od 9. zjutraj do 2. popoldne; ob nedeljah od 9. zjutraj do 2. popoldne. 8 počitno ne delam. — Pridite osobno. — No pismo ima in številko zdravim enako moško osebo.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialista v Pittsburghu, ki ima 28-letno prakso v zdravljenju vseh možnih bolezni. Zastrupljenje krvi zdravi a glavnim delom. Kakor hitro opazite, da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam bom soproj povrnili. Hydrocele ali vodno kilo odstranim v 30 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, odstranim s gutovejo. Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, artritide, škrofile in druge kožne bolezni, ki nastanejo v ledene, čiste krvi odstranim v kratkem času in ni potrebno ležati. Uradni ure: vsakdan od 9. ure zjutraj do 2. popoldne; v petkih od 9. zjutraj do 2. popoldne; ob nedeljah od 9. zjutraj do 2. popoldne. 8 počitno ne delam. — Pridite osobno. — No pismo ima in številko zdravim enako moško osebo.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialista v Pittsburghu, ki ima 28-letno prakso v zdravljenju vseh možnih bolezni. Zastrupljenje krvi zdravi a glavnim delom. Kakor hitro opazite, da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam bom soproj povrnili. Hydrocele ali vodno kilo odstranim v 30 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, odstranim s gutovejo. Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, artritide, škrofile in druge kožne bolezni, ki nastanejo v ledene, čiste krvi odstranim v kratkem času in ni potrebno ležati. Uradni ure: vsakdan od 9. ure zjutraj do 2. popoldne; v petkih od 9. zjutraj do 2. popoldne; ob nedeljah od 9. zjutraj do 2. popoldne. 8 počitno ne delam. — Pridite osobno. — No pismo ima in številko zdravim enako moško osebo.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialista v Pittsburghu, ki ima 28-letno prakso v zdravljenju vseh možnih bolezni. Zastrupljenje krvi zdravi a glavnim delom. Kakor hitro opazite, da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam bom soproj povrnili. Hydrocele ali vodno kilo odstranim v 30 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, odstranim s gutovejo. Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, artritide, škrofile in druge kožne bolezni, ki nastanejo v ledene, čiste krvi odstranim v kratkem času in ni potrebno ležati. Uradni ure: vsakdan od 9. ure zjutraj do 2. popoldne; v petkih od 9. zjutraj do 2. popoldne; ob nedeljah od 9. zjutraj do 2. popoldne. 8 počitno ne delam. — Pridite osobno. — No pismo ima in številko zdravim enako moško osebo.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialista v Pittsburghu, ki ima 28-letno prakso v zdravljenju vseh možnih bolezni. Zastrupljenje krvi zdravi a glavnim delom. Kakor hitro opazite, da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam bom soproj povrnili. Hydrocele ali vodno kilo odstranim v 30 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, odstranim s gutovejo. Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, artritide, škrofile in druge kožne bolezni, ki nastanejo v ledene, čiste krvi odstranim v kratkem času in ni potrebno ležati. Uradni ure: vsakdan od 9. ure zjutraj do 2. popoldne; v petkih od 9. zjutraj do 2. popoldne; ob nedeljah od 9. zjutraj do 2. popoldne. 8 počitno ne delam. — Pridite osobno. — No pismo ima in številko zdravim enako moško osebo.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialista v Pittsburghu, ki ima 28-letno prakso v zdravljenju vseh možnih bolezni. Zastrupljenje krvi zdravi a glavnim delom. Kakor hitro opazite, da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam bom soproj povrnili. Hydrocele ali vodno kilo odstranim v 30 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, odstranim s gutovejo. Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, artritide, škrofile in druge kožne bolezni, ki nastanejo v ledene, čiste krvi odstranim v kratkem času in ni potrebno ležati. Uradni ure: vsakdan od 9. ure zjutraj do 2. popoldne; v petkih od 9. zjutraj do 2. popoldne; ob nedeljah od 9. zjutraj do 2. popoldne. 8 počitno ne delam. — Pridite osobno. — No pismo ima in številko zdravim enako moško osebo.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialista v Pittsburghu, ki ima 28-letno prakso v zdravljenju vseh možnih bolezni. Zastrupljenje krvi zdravi a glavnim delom. Kakor hitro opazite, da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam bom soproj povrnili. Hydrocele ali vodno kilo odstranim v 30 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, odstranim s gutovejo. Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, artritide, škrofile in druge kožne bolezni, ki nastanejo v ledene, čiste krvi odstranim v kratkem času in ni potrebno ležati. Uradni ure: vsakdan od 9. ure zjutraj do 2. popoldne; v petkih od 9. zjutraj do 2. popoldne; ob nedeljah od 9. zjutraj do 2. popoldne. 8 počitno ne delam. — Pridite osobno. — No pismo ima in številko zdravim enako moško osebo.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialista v Pittsburghu, ki ima 28-letno prakso v zdravljenju vseh možnih bolezni. Zastrupljenje krvi zdravi a glavnim delom. Kakor hitro opazite, da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam bom soproj povrnili. Hydrocele ali vodno kilo odstranim v 30 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, odstranim s gutovejo. Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, artritide, škrofile in druge kožne bolezni, ki nastanejo v ledene, čiste krvi odstranim v kratkem času in ni potrebno ležati. Uradni ure: vsakdan od 9. ure zjutraj do 2. popoldne; v petkih od 9. zjutraj do 2. popoldne; ob nedeljah od 9. zjutraj do 2. popoldne. 8 počitno ne delam. — Pridite osobno. — No pismo ima in številko zdravim enako moško osebo.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialista v Pittsburghu, ki ima 28-letno prakso v zdravljenju vseh možnih bolezni. Zastrupljenje krvi zdravi a glavnim delom. Kakor hitro opazite, da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam bom soproj povrnili. Hydrocele ali vodno kilo odstranim v 30 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, odstranim s gutovejo. Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, artritide, škrofile in druge kožne bolezni, ki nastanejo v ledene, čiste krvi odstranim v kratkem času in ni potrebno ležati. Uradni ure: vsakdan od 9. ure zjutraj do 2. popoldne; v petkih od 9. zjutraj do 2. popoldne; ob nedeljah od 9. zjutraj do 2. popoldne. 8 počitno ne delam. — Pridite osobno. — No pismo ima in številko zdravim enako moško osebo.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialista v Pittsburghu, ki ima 28-letno prakso v zdravljenju vseh možnih bolezni. Zastrupljenje krvi zdravi a glavnim delom. Kakor hitro opazite, da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam bom soproj povrnili. Hydrocele ali vodno kilo odstranim v 30 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, odstranim s gutovejo. Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, artritide, škrofile in druge kožne bolezni, ki nastanejo v ledene, čiste krvi odstranim v kratkem času in ni potrebno ležati. Uradni ure: vsakdan od 9. ure zjutraj do 2. popoldne; v petkih od 9. zjutraj do 2. popoldne; ob nedeljah od 9. zjutraj do 2. popoldne. 8 počitno ne delam. — Pridite osobno. — No pismo ima in številko zdravim enako moško osebo.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialista v Pittsburghu, ki ima 28-letno prakso v zdravljenju vseh možnih bolezni. Zastrupljenje krvi zdravi a glavnim delom. Kakor hitro opazite, da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam bom soproj povrnili. Hydrocele ali vodno kilo odstranim v 30 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, odstranim s gutovejo. Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, artritide, škrofile in druge kožne bolezni, ki nastanejo v ledene, čiste krvi odstranim v kratkem času in ni potrebno ležati. Uradni ure: vsakdan od 9. ure zjutraj do 2. popoldne; v petkih od 9. zjutraj do 2. popoldne; ob nedeljah od 9. zjutraj do 2. popoldne. 8 počitno ne delam. — Pridite osobno. — No pismo ima in številko zdravim enako moško osebo.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialista v Pittsburghu, ki ima 28-letno prakso v zdravljenju vseh možnih bolezni. Zastrupljenje krvi zdravi a glavnim delom. Kakor hitro opazite, da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam bom soproj povrnili. Hydrocele ali vodno kilo odstranim v 30 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, odstranim s gutovejo. Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, artritide, škrofile in druge kožne bolezni, ki nastanejo v ledene, čiste krvi odstranim v kratkem času in ni potrebno ležati. Uradni ure: vsakdan od 9. ure zjutraj do 2. popoldne; v petkih od 9. zjutraj do 2. popoldne; ob nedeljah od 9. zjutraj do 2. popoldne. 8 počitno ne delam. — Pridite osobno. — No pismo ima in številko zdravim enako moško osebo.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialista v Pittsburghu, ki ima 28-letno prakso v zdravljenju vseh možnih bolezni. Zastrupljenje krvi zdravi a glavnim delom. Kakor hitro opazite, da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam bom soproj povrnili. Hydrocele ali vodno kilo odstranim v 30 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, odstranim s gutovejo. Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, artritide, škrofile in druge kožne bolezni, ki nastanejo v ledene, čiste krvi odstranim v kratkem času in ni potrebno ležati. Uradni ure: vsakdan od 9. ure zjutraj do 2. popoldne; v petkih od 9. zjutraj do 2. popoldne; ob nedeljah od 9. zjutraj do 2. popoldne. 8 počitno ne delam. — Pridite osobno. — No pismo ima in številko zdravim enako moško osebo.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialista v Pittsburghu, ki ima 28-letno prakso v zdravljenju vseh možnih bolezni. Zastrupljenje krvi zdravi a glavnim delom. Kakor hitro opazite, da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam bom soproj povrnili. Hydrocele ali vodno kilo odstranim v 30 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, odstranim s gutovejo. Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, artritide, škrofile in druge kožne bolezni, ki nastanejo v ledene, čiste krvi odstranim v kratkem času in ni potrebno ležati. Uradni ure: vsakdan od 9. ure zjutraj do 2. popoldne; v petkih od 9. zjutraj do 2. popoldne; ob nedeljah od 9. zjutraj do 2. popoldne. 8 počitno ne delam. — Pridite osobno. — No pismo ima in številko zdravim enako moško osebo.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialista v Pittsburghu, ki ima 28-letno prakso v zdravljenju vseh možnih bolezni. Zastrupljenje krvi zdravi a glavnim delom. Kakor hitro opazite, da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam bom soproj povrnili. Hydrocele ali vodno kilo odstranim v 30 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, odstranim s gutovejo. Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, artritide, škrofile in druge kožne bolezni, ki nastanejo v ledene, čiste krvi odstranim v kratkem času in ni potrebno ležati. Uradni ure: vsakdan od 9. ure zjutraj do 2. popoldne; v petkih od 9. zjutraj do 2. popoldne; ob nedeljah od 9. zjutraj do 2. popoldne. 8 počitno ne delam. — Pridite osobno. — No pismo ima in številko zdravim enako moško osebo.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialista v Pittsburghu, ki ima 28-letno prakso v zdravljenju vseh možnih bolezni. Zastrupljenje krvi zdravi a glavnim delom. Kakor hitro opazite, da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam bom soproj povrnili. Hydrocele ali vodno kilo odstranim v 30 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, odstranim s gutovejo. Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, artritide, škrofile in druge kožne bolezni, ki nastanejo v ledene, čiste krvi odstranim v kratkem času in ni potrebno ležati. Uradni ure: vsakdan od 9. ure zjutraj do 2. popoldne; v petkih od 9. zjutraj do 2. popoldne; ob nedeljah od 9. zjutraj do 2. popoldne. 8 počitno ne delam. — Pridite osobno. — No pismo ima in številko zdravim enako moško osebo.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialista v Pittsburghu, ki ima 28-letno prakso v zdravljenju vseh možnih bolezni. Zastrupljenje krvi zdravi a glavnim delom. Kakor hitro opazite, da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam bom soproj povrnili. Hydrocele ali vodno kilo odstranim v 30 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, odstranim s gutovejo. Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, artritide, škrofile in druge kožne bolezni, ki nastanejo v ledene, čiste krvi odstranim v kratkem času in ni potrebno ležati. Uradni ure: vsakdan od 9. ure zjutraj do 2. popoldne; v petkih od 9. zjutraj do 2. popoldne; ob nedeljah od 9. zjutraj do 2. popoldne. 8 počitno ne delam. — Pridite osobno. — No pismo ima in številko zdravim enako moško osebo.

##